Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 154 (8894). ✦ 1986 йил 8 август, жума ● Баҳоси 3 тийин

МУКОФОТ МУБОРАК!

СССР Олий Совети Президиуми ўн биринчи беш йиллик топшириқлари ва социалистик мажбуриятларини бажаришда эришган муваффақиятлари учун СССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги бирлашмалари, корхоналари ва ташкилотларининг меҳнатда алоҳида ўрнак кўрсатган катта группа ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларини СССР орден ва медаллари билан мукофотлади.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲРИ БЎЙИЧА:

«Узэлектромонтаж» трестининг Тошкент область монтаж бошқармаси электр монтажчиси Х. Толипов Октябрь Революцияси ордени билан;

«Узэлектромонтаж» трестининг Чирчиқ монтаж бошқармаси электр монтажчилари бригадаси бошлиғи В. И. Аверкина, «Узсантехмонтаж» трестининг Оққовоқ механизациялашган кўчма колоннаси бригадири В. П. Кнебелев, «Средазтепломонтаж» трестининг Чирчиқдаги «Химзашита» монтаж бошқармаси катта иш юритувчиси И. М. Мешков, «Узстальконструкция» трестининг Тошкентдаги «Стальмонтаж» монтаж бошқармаси монтажчилари бригадири И. Х. Зиганшин, Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиши ишлари министрлиги автобазаси слесари М. А. Самиғов Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан;

Тўйтепа металл конструкциялари заводи комплекс бригадаси бошлиғи В. В. Косенкова, «Промсвязьмонтаж» трестининг Ўзбекистон монтаж бошқармаси алоқа монтажчилари бригадири В. А. Бордюк, «Средазтепломонтаж» трестининг Тошкентдаги «Тепломонтаж» қурилиш-монтаж бошқармасининг оловкорлари бригадири, С. З. Кириллов, «Сантехгазмонтаж» трестининг 2-монтаж бошқармаси газ пайвандчилари бригадири Р. Ш. Нишонов, «Узэлектромонтаж» трестининг Тошкентдаги 2-монтаж бошқармаси электр монтажчиси А. С. Усмонов Халқлар Дўстлиги ордени билан;

«Узэлектромонтаж» трестининг Олмалиқдаги монтаж бошқармаси электр монтажчилари бригадири М. П. Гарус, «Средазтепломонтаж» трестининг Чирчиқдаги «Химзашита» монтаж бошқармаси бригадири Р. П. Молюшкина, «Узсантехгазмонтаж» трестининг Назарбекдаги механизациялашган кўчма колоннаси бригадири А. Г. Седухин, «Ташсантехгазмонтаж» трестининг Тошкентдаги «Газмонтаж» монтаж бошқармаси бошлиғи Г. Г. Головлев, «Узэлектромонтаж» трестининг Тошкент электромонтаж буюмлари заводи электр пайвандчилари бригадири Г. В. Ямулин Ҳурмат Белгиси ордени билан;

шунингдек, 10 киши III даражали Меҳнат Шуҳрати ордени билан, 12 киши «Шавкатли меҳнати учун» медали билан, 17 киши «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали билан тақдирландилар.

СССР Олий Совети Президиуми ўн биринчи беш йиллик топшириқларини ва социалистик мажбуриятларини бажаришда эришган муваффақиятлари учун СССР медицина ва микробиология саноати министрлиги Тошкент области ва Тошкент шаҳридаги бирлашмалари, муассасалари ва ташкилотлари илғор ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг катта бир группасини СССР орден ва медаллари билан мукофотлади.

Янгийўл биохимия заводининг аппаратчиси Н. А. Данилкина Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди.

Тошкент химия-фармацевтика заводининг сараловчиси Х. М. Тожиева Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотланди.

«Средазстрой монтаж» трестининг Янгийўл қурилиш-монтаж бошқармаси катта ишлаб чиқарувчиси М. А. Столяров, Тошкент химия-фармацевтика заводи слесари В. П. Елфимов, Бутуниттифоқ медицина саноати химия-технология илмий тадқиқот институтининг лаборатория мудираси Э. А. Сапожниковалар Ҳурмат белгиси орденига сазовор бўлдилар.

«Средазстроймонтаж» трестининг Янгийўл қурилиш-монтаж бошқармаси электропайвандчиси Р. В. Васильевга, Янгийўл биохимия заводи аппаратчиси К. М. Усмоновга, Бутуниттифоқ медицина саноати химия-технология илмий тадқиқот институтининг слесари М. Х. Абдураҳмоновга, Тошкент химия-фармацевтика заводи ўровчиси Д. С. Алихўжаевага III даражали Меҳнат Шуҳрати ордени топширилди.

«Шавкатли меҳнати учун» медали билан тўрт киши, «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали билан беш киши тақдирланди.

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

Мажбурият ҳисобига

Шу ойнинг охирида мамлакатимизда Шахтёрлар куни кенг нишонланади. Ангрен кўмир разрезида анъанавий касб байрамини муносиб кутиб олиш юзасидан социалистик мусобақа тобора авж олаяпти. Меҳнат коллективлари зиммаларига оширилган мажбуриятлар олиб ишлашмоқда. Виктор Ежков етакчилигидаги ЭКГ-15 экскаваторчилар бригадаси Шахтёрлар кунига саккиз ойлик планни бажариш ташаббуси билан чиқишди. Машинистлар ўз сўзларининг устидан чиқиш учун барча имкониятларни ишга солиб ишламоқдалар. Шунга кўра улар июль ойида планга қўшимча 18 минг куб метр тоғ жинси ортиб бердилар.

В. Ежков ташаббусини қўллаб-қувватлаган кўплаб бригада коллективлари графикдан ўзиб ишлаб, касб байрамларини муносиб меҳнат савғалари билан кутиб олишга ҳаракат қилмоқдалар.

А. ХРУСТАЛЕВА.

Муваффақият негизлари

ЎРТА ОСИЁ темирйўли Тошкент бўлими Собир Раҳимов станциясининг ёш меҳнаткашлари — Д. Нурмуҳамедов билан З. Габидуллинага «Коммунистик меҳнат зарбдори» нишонлари ва гувоҳномалар топширилди. Станциянинг бутун коллективи шулардан ўрнак олиб, катта муваффақиятга эришди. Август ойидаги ишлар октябрь ҳисобидан бормоқда. Темирйўлчилар социалистик мажбуриятларини бажаришга яқин турибдилар — улар беш йилликнинг биринчи йили программасини муддатидан илгари бажаришга сўз берганлар.

Темир йўлчилар ҳозироқ ҳар бир вагонга планда 3 тонна кўп юк сиғдиришга муваффақ бўлдилар. Станцияда ҳар куни топшириқдан ташқари бештагача вагоннинг юки тушириб олинмоқда, уларнинг тўхташ муддатлари қисқартирилди. Барча хизматларнинг уюшқоқлик билан ишлаши шундай натижаларга эришишга ёрдам бермоқда.

(ЎзТАГ мухбири).

БУГУН — ЯГОНА СИЁСИЙ КУН

ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИ ҲАҚИДА КАТТА ҒАМХЎРЛИК

«Халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни ва хизмат соҳаларини ривожлантириш комплекс программасини амалга ошириш — умумхалқ ишидир». Бугун Тошкент шаҳри ва пойтахт областида ўтказиладиган ягона сиёсий кун мавзуси шу масалага бағишланади. Меҳнаткашларнинг турли- туман кенг истеъмол товарларига, шунингдек, кўрсатиладиган хизмат турларига бўлган эҳтиёжи қанчалик тўла қондирилса, уларнинг меҳнат активлиги ҳам шунчалик кучаяди. Шу жиҳатдан халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни ва хизмат соҳаларини ривожлантириш комплекс программасини амалга ошириш беқиёс аҳамиятга эгадир.

КПСС XXVII съезди қарорлари ҳаётга!

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

• Август—ҳосилга ҳосил қўшишда ҳал қилувчи ой эканлигини унутманг. • Ғўза парваришини қизғин давом эттириш билан бирга йиғим-теримга ҳам тайёргарликни кучайтиринг. • Терим техникасининг шайлигини қайта-қайта текширинг.

Мўлжалдагидан 6 центнер кўп

БРИГАДАМИЗ деҳқонлари областимизнинг бир группа илғор пахтакорларининг ташаббусини қизғин кутиб олдилар. Ҳақиқатан ҳам улар пахтакорларнинг шу кунларда бажаришлари керак бўлган вазифалар, тадбирлар ҳақида жуда тўғри фикр юритишган. Очиғини айтганда ҳозирча биз деҳқончилик маданиятини ошириш, пахта ҳосилдорлигини юксалтириш, унинг сифатини яхшилаш бўйича кўп гапиряпмизу, кам иш қиляпмиз.

Мана, резервларни олиб кўрайлик. У ҳар бир хўжалик ва бригадада етарли. Гап ана шу имкониятлардан самарали фойдаланишда қолди. Масалан, районимиз ўтган йили давлатга пахта сотиш планини бажармади. Гарчанд бригадамизда ҳар гектар ердан 32 центнердан ҳосил олиниб, планни бажарган бўлсакда ички резервларнинг ҳаммасидан тўлиқ фойдаланмадик. Агар бизга ўхшаган 50—60 та бригадада пландагидан 1—2 центнер ошириб пахта олинганда, районнинг умумий хирмони янада юксалган бўлур эди.

Шунинг учун ҳам биз илғор пахтакорларнинг ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни 40 центнерданга етказиш юзасидан бошлаган даъватларини тўла қўллаб-қувватлаймиз.

ОБЛАСТИМИЗ БИР ГРУППА ИЛҒОР ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ТАШАББУСИ ИЗДОШЛАРИ

Энди бу йилги ишларимиз ҳақида тўхталиб ўтмоқчиман. 109 гектар ерга чигит экдик. Имкониятларимизни ҳисоблаб чиқиб ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил йиғиштириб олишга аҳд қилдик. Бу пландагидан 6 центнер кўпдир. Бунинг уддасидан чиқиш учун дала ишларини уюшқоқлик билан давом эттираяпмиз. Айни кунларда бутун куч ғўза парваришига қаратилмоқда. Ғўза қатор ораларига ишлов бериш, суғориш каби тадбирлар сифатли ўтказилмоқда. Чеканкани тугалладик. Ҳозир ҳар туп ғўзамизда ўртача 7—8 тадан бўлиқ кўсак бор. Август ойида зарбдорчасига меҳнат қилиб ҳосил нишоналарини камида 12—13 тага етказишни режалаганмиз. Суғоришни асосан кечаси ўтказяпмиз. Бригадамизнинг Валижон Қўшматов, Пардабой Бозорбоев, Ғаффор Нурматов каби сувчилари сув тақчил бўлган шароитда ҳам экинни чанқатиб қўйишмаяпти. Механизаторларимиз Ж. Саидов ва Р. Сарибоевлар ҳамкорликда иш юритиб, культиваторларни юксак унум билан ишлатишмоқда.

Биз ташаббускорларнинг тажрибалари билан ўртоқлашар эканмиз, яна бир бой берилаётган имкониятни кўрдик. Бу техникадан фойдаланиш самарадорлигини оширишдир. Афсуски бригадамизда кўп ҳосил қўлда терилмоқда. Ваҳоланки, пахтанинг 90—95 процентини машиналарда териб олиш учун барча имкониятлар бор. 1986 йилда бу соҳадаги ишларимизни тубдан яхшилаймиз. Шу мақсадда ғўзаларни машинабоп қилиб ўстириш, дефолиацияни сифатли ўтказиш юзасидан қўшимча тадбирлар ишлаб чиқдик. Эндиликда ҳар бир деҳқон ўзи ташаббус кўрсатиб, илғорлик сари курашадиган пайт келди. Агар ҳамма ерда белгиланган тадбирларни, илғор тажрибаларни бригадаларнинг ер шароитини ҳисобга олган ҳолда қўлласак, ўйлайманки, ҳосилдорликни янада оширишимиз мумкин.

Ҳ. ТОШБОЕВ,
Бекобод районидаги Ойбек номли совхоз бригада бошлиғи.

ЗАМОНДОШИМИЗ

Тошкент электр рўзғор буюмлари заводи йиғувчиси Шоҳида Султоновани коллективда кўпчилик танийди. Салкам ўн йилдан бери шу корхонада меҳнат қилиб келаётган бу пешқадам ишчи КПСС XXVII съездининг жадаллаштириш программасини амалга оширишда муносиб ҳисса қўшаяпти. План топшириқларини ортиғи билан бажариб келаётган ёш ишчи жамоат ишларида ҳам актив қатнашиб келмоқда. Шу кунларда ҳам унинг бутун фикри-зикри партиямиз съезди талаб қилганидек, нафақат ишлаб чиқаришда, ишчилар онгида ҳам туб бурилиш ясашга, уларни коллектив олдида турган улкан вазифаларни бажаришга сафарбар этишга қаратилган.

Т. Каримов фотоси.

КАРТОШКА МЎЛ БЎЛДИ

КОММУНИСТИК районидаги Усмон Юсупов номли совхознинг Оққалий Рустамов бошчилик қилаётган бригадаси деҳқонлари давлатга 45 тоннадан ортиқ карам етказиб бериб, планларини биринчилардан бўлиб бажарган эдилар.

Ҳозирги кунда асосий эътибор мавжуд 41 гектар майдондаги картошкани ўз вақтида йиғиб-териб олиб, сифатини бузмай истеъмолчиларга етказиб беришга қаратилган.

Коллективнинг Қ. Файзиев, М. Шерматовлар бошлиқ звенолари зиммага олинган мажбуриятларини ортиғи билан уддалаб, умумий хирмонга салмоқли ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Механизаторлар Н. Умидов ва Т. Соибовлар терилган ҳосилни пешма-пеш қабул пунктларига етказиб, кунлик нормаларини 1,5—2 ҳисса қилиб адо этишмоқда.

Ў. Мирзааҳмедов, И. Тошматов, Қ. Расуловлар кунига 300—350 килограммдан картошка териб, бу борада ўрнак бўлишмоқда.

Бригада аъзоларининг шу кунгача топширган маҳсулотлари 300 тоннадан ошиб кетди.

Д. АНОРБОЕВ.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

6 августда Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети бюросининг мажлиси бўлди. Унда фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этишни тезлатиш асосида тайёрланаётган машиналар ва ускуналар сифатини яхшилаш, уларга материаллар сарфини камайтириш юзасидан қишлоқ хўжалиги машинасозлиги корхоналари партия ташкилотларининг ташкилотчилик ва сиёсий ишлари тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Шу масала юзасидан қабул қилинган қарорда таъкидланишича, КПСС Марказий Комитетининг апрель (1985 йил) Пленуми, партия XXVII съездидан сўнг қишлоқ хўжалиги машинасозлиги корхоналари партия ташкилотлари фан-техника тараққиёти асосида машина ва ускуналар сифатини яхшилаш, материаллар сарфини қисқартиришга меҳнат коллективларини сафарбар этиш юзасидан ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни бир мунча активлаштирдилар.

Шу билан бирга мазкур партия ташкилотлари ишида масалага эскича ёндашиш, бир қолипда ишлаш ҳамон ҳукм сурмоқда, ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш, пировард натижаларни яхшилашга қаратилган меҳнатни ташкил этиш ва уни рағбатлантиришнинг прогрессив формаларини жорий этишда жиддий қадам қўйилгани йўқ. Партия ташкилотларининг эътибори машиналар сифати ва чидамлилигини тубдан оширишга, уларга материаллар сарфини камайтириш юзасидан партия съезди қўйган вазифаларни амалий жиҳатдан бажаришга тўла жалб этилмаган. Коммунист раҳбарларнинг тайёрланаётган маҳсулотнинг техникавий даражасини ошириш учун масъулияти бўшаштириб юборилган, лозим даражада талабчанлик қилинмайди, брак маҳсулот чиқарувчилар моддий жазоланмайди.

Пахтачилик учун машиналар бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси илмий тадқиқотлари ва лойиҳа-конструкторлик ечимлари ҳамма вақт ҳам ҳозирги талаблар даражасига мос келмайди. Конструктив камчиликларга ишлаб чиқариш характеридаги нуқсонлар ҳам қўшилаётганлиги аҳволни янада мушкуллаштирмоқда. Қишлоқ хўжалик машиналари ишлатилиши чоғида тез-тез бузилиб туради. СХУ-4 сеялкалари ва КХУ-4 культиваторлари пайвандлаш ва йиғиш чоғидаги нуқсонлари учун мавсум давомида 5—6 марта ишдан чиқиб қолади. Ваҳоланки уларга сифат белгиси берилган. ОВХ-28 чанглагич-пуркагичлари ҳам анчайин носоз тайёрланмоқда. Пахта териш комбайнлари ва бошқа техника сифати хусусида ҳам эътирозлар кўп.

Корхоналарни техника жиҳатдан ниҳоятда суст қайта қуроллантирилмоқда. Қишлоқ хўжалиги машинасозлиги корхоналарида сменалик коэффициенти умуман 1,4—1,45 ни ташкил этди, «Ташхимсельмаш» ва агрегат заводларида эса ускуналарнинг учдан икки қисмидан кўпроғи атиги бир сменада ишлатилади. Сифатни оширишнинг ихтисослаштириш ва кооперациялаш, кам чиқитли ва чиқитсиз прогрессив технологияларни жорий этишдек резервлари ҳам қишлоқ хўжалик машинасозлигида яхши йўлга қўйилмаган. Қишлоқ хўжалиги машинасозлиги корхоналарини суст ишлаётганлигининг сабабларидан бири «Главмашхлопководство»нинг ташкилотчилик ва йўналтирувчилик роли йўқлигидадир. Бу Главка раҳбарлари, мутахассислари кун талабини ҳисобга олмаяптилар, корхоналарни узлуксиз техник реконструкциялаш комплекс программалари ўрнига майда-чуйда тадбирлар билан чегараланиб қолмоқдалар. Тошкент ва Чирчиқ шаҳар партия комитетлари, район партия комитетлари бўш раҳбарлик қилаётгани оқибатида қишлоқ хўжалиги машинасозлиги корхоналари партия ташкилотлари ишида жиддий нуқсон ва камчиликлар рўй бермоқда. Бу корхоналар партия комитетлари иш услуб ва методларини яхшилашга етарли ёрдам кўрсатилмаяпти, социал масалаларни ҳал этишга лозим даражада эътибор берилмаяпти.

Область партия комитетининг бюроси «Главмашхлопководство» ва унинг раҳбарлари Сафаров ҳамда Матчонов ўртоқларнинг бу йўналишда қониқарсиз ишлаётганлигини таъкидлади. «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Ташсельмаш» заводи, «Узбексельмаш» бирлашмаси, пахтачилик машиналари бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси, «Чирчиксельмаш», «Ташхимсельмаш», агрегат заводлари, «Средазсельхозмаш» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетларининг, «Главмашхлопководство» аппарати партия бюросининг машина ва ускуналар сифати ҳамда пишиқлигини ҳар томонлама ошириш, материал сарфини камайтириш коллективларни сафарбар этиш соҳасидаги ташкилотчилик ва сиёсий иши қониқарсиз деб топилди.

Қишлоқ хўжалиги машинасозлиги корхоналари партия ташкилотлари ва раҳбарлари олдига ҳар бир иш ўрнида интизом ва тартибни мустаҳкамлаш, коллектив олдида турган вазифаларни бажаришга ижодий ёндашишни кучайтириш, цех партия ташкилотлари ва партия группалари ролини тубдан ошириш, цех ва ишлаб чиқариш бригадаларида партиявий таъсирни кучайтириш, партия XXVII съездининг ишлаб чиқаришни ҳар томонлама интенсивлаштириш, ўн иккинчи беш йилликда маҳсулот сифатини оширишда, социал масалаларни комплекс ҳал этишда тубдан бурилишга эришиш учун цех партия ташкилотлари ва партия группаларининг ролини анча ошириш вазифаси қўйилди.

Область партия комитети бюросининг мажлисида бошқа бир қатор масалалар ҳам кўриб чиқилиб, улар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Ем-хашак тайёрлаш «Тошкент ҳақиқати» назоратида

СИЛОС БОСТИРИЛМОҚДА

ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги Охунбобоев номли колхозда чорва маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш йилдан-йилга ортиб бормоқда. Жумладан, 1986 йилнинг ўтган 6 ойида давлатга сут сотиш плани 126 процент, гўшт сотиш эса 135 процентга бажарилди.

— Муваффақиятларимизнинг бош манбаи,— дейди колхоз бош зоотехниги Т. Қуролбоев.— Колхозимизда ем-хашак тайёрлашга жиддий эътибор берилаётганлигида. Бир неча йилдирки бизнинг хўжалигимизда қишин-ёзин соғин сигирларга берилаётган озуқа рационининг тўлиқ ва тўйимли бўлишига эришилмоқда. Бу эса сигирлар маҳсулдорлигини доимо ортиб боришини таъминламоқда.

Ҳақиқатан ҳам шундай, Хўжаликда Соли Қосимов бошчилик қилаётган озуқачилик бригадаси аъзолари баракали меҳнат қилишаяпти. Улар бу йил 242 гектар майдонда беда, 60 гектар ерда силос учун маккажўхори, 5 гектар майдонда эса озуқа лавлагиси етиштиришмоқда. Қишловга 1912 тонна беда пичани, 2400 тонна силос, 200 тоннадан зиёд лавлаги жамғариш мўлжалланган.

Айни кунларда хўжаликда беданинг тўртинчи ўрими ҳам бошлаб юборилди. Бу ишда Акром Узоқов, Фахриддин Тошбоев, Абдуқодир Раҳматов сингари механизаторлар жонбозлик кўрсатишмоқда. Улар кунига 12—15 гектар майдондаги бедани ўрмоқдалар. Етилган пичанни пешма-пеш фермага ташишда Неъмат Ҳайдаров, Садир Умархўжаев, Аҳмад Отақуловлар барчага ибрат бўлишаяпти.

Бригада озуқакорлари районда биринчи бўлиб силос учун маккажўхори ўримини ҳам бошлаб юбордилар. Обид Шохўжаев, Ашир Ражабов, Араббой Акбаровлар ўз комбайнларини бетўхтов ишлатиб, ҳозиргача минг тоннадан зиёд силос тайёрлаб қўйишди.

С. ҚУРБОНҚУЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

«Абитуриент—86»:

ҚАБУЛ ҚАНДАЙ ЎТМОҚДА?

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ СЕКРЕТАРЛАРИ СОВЕТИ ЙИҒИЛИШИДАН

КПСС XXVII съездида белгиланганидек, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш социалистик жамият ривожининг ҳозирги босқичида қўйилаётган энг муҳим талаблардан биридир. Жадаллаштириш ўз билимларини ижодий қўлланувчи, илғор фикрли, малакали мутахассислар етказиб беришни тақозо этмоқда. Бундай кадрларни олий ва ўрта махсус ўқув юртлари тайёрлаб бераяпти.

Бу соҳадаги вазифаларни ҳал этишга оид масалалар ва 1986—1987 ўқув йиллари учун абитуриентларни қабул қилиш бўйича олий ва ўрта махсус ўқув юртларида олиб борилган тайёргарлик ишлари область олий ўқув юртлари партия ташкилотлари секретарларининг янги тузилган Советида ҳамда Тошкент область партия комитетида бўлиб ўтган кенгашда кўриб чиқилди. Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институти партия комитетининг секретари Х. Х. Ҳайруллаев Совет раиси, Беруний номли Тошкент политехника институти партия комитетининг секретари А. А. Анцупов унинг ўринбосари этиб сайланди.

Советнинг биринчи мажлисида медицина, қишлоқ хўжалиги олий ўқув юртлари, қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институти партия комитетлари секретарлари ва қабул комиссиялари масъул секретарларининг ҳисоботлари тингланди. Мажлисда абитуриентлар қабул қилишдаги янги қоидалар ҳақида очиқчасига гап бўлди, бу соҳада айрим олий ўқув юртлари тўплаган ижобий тажрибалар умумлаштирилди, қўйилган вазифаларни ҳал этиш йўллари белгиланди.

Кенгашда техникумлар қабул комиссиялари ишини ташкил этиш масалалари ҳам муҳокама қилинди. Унда партия ва совет ходимлари, республика олий ва ўрта махсус таълим министрлиги, маориф министрлиги бошқармаларининг раҳбарлари, ўрта махсус ўқув юртлари директорлари, партия ва комсомол ташкилотларининг секретарлари, қабул комиссияларининг масъул секретарлари иштирок этдилар. Ўрта бўғин мутахассисларини тайёрлаш сифатини кескин ошириш масаласи кенгаш қатнашчилари диққат марказида бўлди. Камчиликлар, салбий ҳолатлар очиқ-ойдин кўрсатилди, уларга йўл қўйган ўқув юртлари раҳбарлари ошкора танқид остига олинди.

Амалий ишда маълум кўникма ҳосил қилган, Совет Армияси сафларида, айниқса, Афғонистон Демократик Республикасидаги чекланган қўшинлар составида ўз интернационал бурчини адо этган кишилар ҳисобига қабул сифатини ошириш зарурлиги таъкидлаб ўтилди. Олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг партия комитетлари ва партия бюролари кириш имтиҳонларининг бориши, абитуриентларнинг имтиҳонларни муваффақиятли топширишлари учун зарур шароитлар яратиб берилиши устидан доимий назорат ўрнатишлари лозимлиги уқтирилди.

Кенгашда Тошкент область партия комитетининг секретари Ш. З. Камолхўжаев нутқ сўзлади.

ОЛМАЛИҚ ХИМИЯ ЗАВОДИДА

ПЛАНГА ҚЎШИМЧА ЎҒИТ

Олмалиқ химия заводи меҳнат аҳли ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки йили план-топшириқларини муваффақиятли бажаришга интилмоқда. Шу мақсадда заводда янги қувватларни ишга солиш, хом ашё таъминотидаги узилишларга кескин барҳам бериш, маҳсулот сифатини оширишга алоҳида эътибор билан қаралмоқда.

1986 йил коллектив қишлоқ буюртмачиларига 126 миллион 938 минг сўмлик маҳсулот етказиб бериши керак. Ўтган ярим йилликда планга қўшимча 2261 минг сўмлик минерал ўғит ишлаб чиқарилди. Жумладан, колхоз ва совхозларга пландагига қўшимча равишда 1312 тонна азотли, 3114 тонна фосфорли ўғит етказиб берилди.

Айни кунларда олмалиқлик химиклар янги марралар сари одим ташламоқдалар.

О. ХУШНАЗАРОВ.

ДАСТЛАБКИ МУВАФФАҚИЯТ

● ЯНГИ Ангрен ГРЭСи ишга тушганидан буён бир миллион киловатт соат электр энергияси ишлаб чиқарди. Бу корхона коллективининг қўлга киритган дастлабки муваффақиятидир. Коллектив ғалабасига барча смена, бригада, цех ишчи-хизматчилари муносиб ҳисса қўшдилар. Айниқса Д. Муҳамедов, О. Шегебаев, А. Давлатов мастер бўлган машинистлар сменаси аъзолари алоҳида ўрнак кўрсатиб ишладилар.

А. РАЗЗОҚОВ.

• САНОАТ КОРХОНАЛАРИДА •

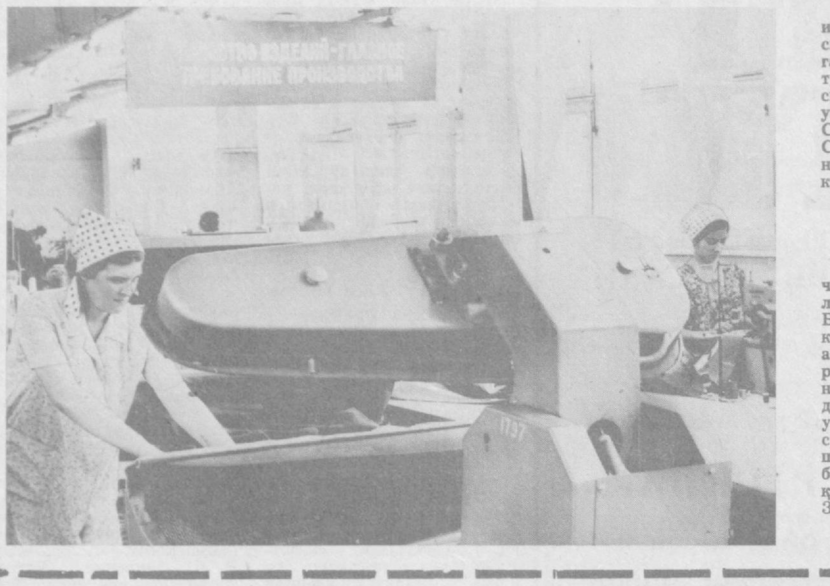

◆ ЯҚИНДА «Қизил тонг» ишлаб чиқариш бирлашмасида Венгриядан келтирилган иккита янги линия ишга туширилди. Бунинг натижасида участкада меҳнат унумдорлиги янада ортади. Суратда: ВЛКСМ аъзоси Снежана Громова янги ўрнатилган ускунани ишлатиб кўрмоқда (чапда).

Р. Шамсутдинов фотоси.

●

▲ ЧИРЧИҚДАГИ «Ғунча» фабрикасида асосан болалар кийимлари тикилади. Бу ерда тайёрланаётган кичкинтойлар учун маҳсулотлар аҳоли томонидан севиб харид қилинмоқда. Маҳсулотнинг сифати ишчиларнинг доимий эътиборида. Шунинг учун корхонанинг тайёр маҳсулотлар омборига келиб тушаётган кийим-кечаклар биринчи тақдим этишдаёқ қабул қилинмоқда. Суратда: 3-тикув цехи.

А. Усмонов фотоси, ЎзТАГ.

КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ЎНДАН ОРТИҚ КАСБ СОҲИБИ

— Яқинда Олмаотада бўлиб ўтган бадиий-техник Советда корхонамиз маҳсулотлари 40 балли шкала бўйича 38—40 балл олди, — деб гап бошлади йиғилишда Гулнора Суюнова. — Бу, албатта катта ютуқ. — Лекин маҳсулот сифатини янада яхшилаш резервлари бор. Бунинг учун изланишимиз, бир-биримизга нисбатан талабчан бўлишимиз зарур.

Кейинги вақтларда Самарқанд кўн заводидан келаётган маҳсулотлар сифати бизни қониқтирмаяпти. Март ойида 41 минг квадрат дециметрдан кўп, май ойида 20 минг, июнда эса 40 минг квадрат дециметрдан кўп сифатсиз маҳсулот олинди. Маъмурият бу ҳақда корхонага телеграмма юборди. Лекин натижа сезилмаяпти. Бу ўринда маъмурият фаолияти устидан назорат қилувчи комиссия ташаббус кўрсатиши, Самарқанд тери заводи партия ташкилоти билан боғланиши, лозим бўлса юқори ташкилотларга мурожаат этиши, қатъий ҳаракат қилиши керак эди. Лекин бу комиссия талаб даражасида ишламаяпти. Ўз ҳуқуқларидан етарли фойдаланмаяпти. Келгуси йиғилишда ана шу комиссиянинг ҳисоботини тингласак деган таклиф бор менда.

Гулнора корхонанинг ёш коммунистларидан бири. У шу йил март ойида КПСС аъзолигига қабул қилинган эди. Ёш бўлишига қарамай, ҳар бир йиғилишда актив иштирок этиб, муҳим-муҳим муаммоларни кўтариб чиқаяпти. Бу галги таклифи ҳам йиғилиш аҳлига маъқул тушди.

Гулнора Суюнова мактабни битиргач, 1979 йил Янгийўл пойабзал фабрикаси 4-цехига ишга келган эди. Дастлаб ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда корхона ҳузуридаги 2 ойлик малака ошириш курсида ўқиди.

Ўз ишининг устаси, катта ҳаётий тажрибага эга бўлган коммунист Абдуғаффор Абдуллаев ёш ҳамкасбини жамоат ишларига ҳам жалб этди. Тўғри, аввалига унда топшириқларни бажаришда журъат етишмасди. Устоз эса шогирдида ўзига нисбатан ишонч уйғотди, қатъийлик туйғуларини тарбиялади. Ишчида аста-секин ташкилотчилик қобилиятлари пайдо бўла бошлади. Цех ёшлари кейин уни комсомол ташкилоти секретарлигига сайладилар.

— Мен сени энди партия сафига тавсия этмоқчиман, — деди бир куни устози А. Абдуллаев. — Цех коммунистлари фикримни қувватлашаяпти.

— Ҳали эрта эмасмикан?

— Эрта эмас Гулнора, сен шу ишончга сазоворсан, комсомол етакчиси сифатида кўп ишлар қилаяпсан. План ва мажбуриятларни бажаришда доимо пешқадамлар сафидан ўрин олаяпсан, партия сафига киргач бир ғайратингга яна ўн ғайрат қўшиб ишлайсан, бунга ишонаман.

Гулнора Суюнова 1985 йил март ойида КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилинди. Рекомендация берган ишчилар Абдуғоффор Абдуллаев, Ҳусниддин Хўжаевлар кандидатлик даврида Гулноранинг ҳар томонлама ўсиб-улғайишига, ишлаб чиқаришда илғорлар сафида бўлишига, сиёсий онгини ўстириб боришида яқиндан ёрдам бердилар. Устозлар даъвати билан у Тошкент тўқимачилик институтига сиртдан ўқишга кирди. Шаҳар партия комитети ҳузуридаги ёш коммунистлар мактаби тингловчиси бўлди.

Гулнора область Советининг депутати сифатида ҳам актив фаолият кўрсатмоқда. Сайловчилардан Ломоносов номли мактаб биноси иситиш системасини реконструкция қилиш, Самарқанд кўчасини кенгайтириш ҳақида наказлар тушган эди. Гулнора Суюнова керакли ташкилотларга учрашиб, бу наказларнинг бажарилиши йўлида жонбозлик кўрсатди.

— Гулнора Суюнова жамоат ишларида ўзини кўрсатаяпти, — деди 4-цех партия ташкилоти секретари Ольга Михайловна Эпп. — У доимий партия топшириғини садоқат билан бажариш билан бирга комсомол, касаба союз ташкилотлари ишида ҳам актив қатнашади. Ишдан кейин, шанба-якшанба кунлари коллектив суратда дам олишни ташкил этишга уринади.

— Ҳозир бир кичик воқеани эсладим, — дейди смена бошлиғи Искандар Загреддинов. — Ёзлик болалар туфлисининг таг қисми сифатли тикилмаётганини Гулнора сезиб қолди. Ўша туфлилар дарров конвейердан олинди. Маълум бўлишича, бу маҳсулотлар ишга янги келган қизнинг қўлидан чиқаётган экан. Гулнора ёш касбдошини ўз оталиғига олди. Унга касб сирларини ўргатди. Гулнора Суюнова камчиликни кўрсатиб, танқид қилиш билан чегараланмайди. Уларни бартараф этишда мана шундай актив қатнашади.

Гулнора Суюнова цехнинг энг маҳоратли ишчиларидан. Ўндан ортиқ қўшимча касбни эгаллаган. Одатда энг мураккаб ишлар унга топширилади. Илғор ишчи ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатдан олдин шараф билан адо этган эди. Ўн иккинчи беш йилликда ҳам самарали меҳнат қилаяпти. Кунлик нормаларини 130—140 процентга бажармоқда. Ҳозир унинг меҳнат календарида 1986 йилнинг октябрь ойи.

Б. ПЎЛАТОВ.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ЛОЙИҲАСИ МУҲОКАМАДА

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИЛАН ҲАМКОРМИЗ

Халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларидаги каби олий таълимда ҳам туб бурилишлар ясаш борасида партия белгилаётган вазифалар ниҳоятда актуаллиги билан муҳим аҳамият касб этади. КПСС Марказий Комитетининг яқинда умумхалқ муҳокамасига ҳавола этилган мамлакатда олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуришнинг асосий йўналишлари лойиҳаси бу жиҳатдан алоҳида эътиборга лойиқдир. Ана шу ҳужжатда сўнгги йиллар ичида мутахассисларни тайёрлаш ва улардан фойдаланишда ҳал этилмаган проблемалар тўпланиб қолганлиги, салбий ҳодисалар кўпая борганлиги тўғри таъкидланган.

Масалан, беш йил олий мактабда ўқиб, ўз соҳасида ишламаётган кадрлар тўғрисидаги фикрлар нақадар ўринли. Мен бундан икки йил аввал институтимизнинг кечки факультетини тугатган М. исмли йигитни учратиб қолдим. У билан ҳол-аҳвол сўрашгач, хизматини суриштирдим.

— Соҳани ўзгартирганман, — деди у заррача ҳам уялмай, — гўшт дўконида отамга ёрдамлашиб турибман. Тирикчилик тузук ўтяпти.

Унинг бу гапларини эшитдиму, педагогларнинг меҳнатига ачиниб кетдим.

— Дўконда қассоб бўлиш учун институтда битта ўринни банд қилиш шарт эмас эди, — дедим унга.

— Мендақалар оз дейсизми, ака, диплом ҳалақит қилмайди, зарур бўлганда соҳамизда ҳам ишлайверамиз, — дея жавоб берди у.

Мутахассиснинг ўз ихтисослигига бундай муносабати мени ранжитди. Демак, партия ва ҳукуматимиз кадрлар малакаси ҳақида, унинг ўз ихтисослигига астойдиллиги тўғрисида бежиз ташвишланаётгани йўқ. Шифокор бўлсин, ё инженер, ўқитувчи бўлсин ёки санъаткор — ҳар ким ўз касбини жон-дилдан севиши керак. Бўлмаса ундан халққа, жамиятга ҳеч қандай наф етмайди.

Хўш, малакали, етук мутахассис тайёрлаш учун нима қилиш керак? Бунинг иложи борми, деган савол туғилади.

Мумкин ва иложи бор. Бунинг учун фан ишлаб чиқариш билан чинакам маънода яқин алоқа боғлаши керак. Яъни илм эгаллаётган ёшлар фаолияти бевосита улар эртага ўзлари шуғулланадиган иш билан узвий ҳамкорликда бўлиши лозим. Шу ўринда яна институтимиз ҳаётидан мисол келтираман. Бу йил диплом ҳимоя қилувчи талабалар давлат имтиҳон комиссиясидан ўтдилар. Студентлар бир ярим йил аввал маълум бир корхоналарга бириктилган ва ана шу корхоналар маъмурияти, инженер-техник ходимларнинг маслаҳатлари билан конкрет темаларда ўз диплом ишларини белгилаб олган эдилар. Студентлар тадқиқотлари бевосита ўша корхонадаги иш билан мустаҳкам боғлиқ бўлганлиги ҳамда кузатилган ташаббуслар асосида юзага келганлиги учун ишлаб чиқаришга яхшигина самара бериши маълум бўлди. Талабалар иш жараёнини пухта ўрганиб олгач, ундан самарали фойдаланишга интилдилар. Меҳнат унумдорлигини ошириш, мавжуд машиналардан оқилона фойдаланиш, техниканинг едирилиши олдини олиш, машиналарни такомиллаштириш бўйича қатор таклифларни ишлаб чиқаришга жорий этдилар. Энг муҳими амалиёт билан яқинлашув уларнинг диплом ишларини ёзишда катта қулайлик яратди. Билим ва тажрибанинг уйғунлиги бўлажак мутахассисларда ўз қобилиятларига катта ишонч уйғота олди. Ана шундай ҳамкорликни изчил таъминлаган йўл қурилиш машиналари ва жиҳозлари кафедрасида 138 нафар бўлғуси инженер-механик диплом ишларини муваффақиятли ёқлади. Давлат имтиҳон комиссияси раиси, техника фанлари кандидати, «Узстроймеханизация» республика махсус тресги раҳбари Э. Хаваджи битирувчиларнинг корхона буюртмалари асосидаги илмий изланишларини юқори баҳолади. У «Подъёмник», Тошкент экскаватор, Тошкент трактор заводлари буюртмалари асосида диплом ёқлаган ва бу билан ишлаб чиқаришга анчагина фойда келтирган А. Содиқов, М. Мамедиев, Е. Опалева, А. Некрасов, Д. Яхшибоев, Б. Хўжаев, Р. Йўлдошев, П. Тошимов сингари талабалар ва кўпгина чет эллик студент — дипломантларнинг самарали ишлаганликларини алоҳида қайд қилди. Уларнинг тадқиқотларини ишлаб чиқаришда қўллаш учун тавсия этди. Бу фикрни тегишли корхоналар раҳбарлари, инженер-техник мутахассислари ҳам тасдиқладилар.

Келтирилган мисоллардан кўриниб турибдики, олий ўқув юртлари фаолиятини ишлаб чиқариш билан чамбарчас боғлаш ҳаётий зарурaтдир. Шундагина мутахассислар тайёрлаш ва улардан фойдаланишда янада юксак самараларга эришилади.

Р. ШУКУРОВ,
Тошкент автомобиль транспорти ва йўллар институти йўл қурилиш кафедрасининг катта ўқитувчиси, техника фанлари кандидати.

БОЗОРИ ЧАҚҚОН БУЮМЛАР

«...Ялпи маҳсулот эмас, балки одамларга керак бўлган товарларнинг миқдори, хили ва сифати бош мезон бўлиб қолади». КПСС XXVII съездида янграган бу сўзлар биз томоша қилган кўргазма экспонатларига ҳам бевосита даҳлдордир. Пойтахтимизнинг Абай кўчасида жойлашган Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги қурилиши давлат комитети бу ерда ўз ташкилотлари ва корхоналари кучи билан ишлаб чиқарилган кенг истеъмол буюмлари кўргазмасини намойиш қилди.

Тўғри, намойишга қўйилган истеъмол буюмлари янгилик эмас, спорт товарлари, хўжалик моллари, радио-телевизор магазинларида, «болалар дунёси» универмагида кўп марта кўзимиз тушган ўша-ўша буюмлар. Аммо улар кўркамликда, бежиримликда диққатни дарҳол ўзига тортади. Номма-ном айтганда, спортчилар машқ қиладиган оғир полвонтошлар, темирчилик болғалари, қурувчиларга асқотадиган керки-курак, чорвачиликда ишлатиладиган похол кесгич, оташкурак, ҳокандоз, кетмон, болта, теша соплари каби рўзғорпоб буюмлар, пазандалик учун оштахта, ўқлов, шунингдек радио-телевизор тагликлари, ёш болалар аравачаси, фигурали ёғоч ўйинчоқлар... Улар 30 хилдан ортиқ, харидоргир моллар. Мева-сабзавотлар солишга мўлжалланган яшикларни айтмайсизми! Улар йиғим-терим пайти боғдорчилик-полизчилик хўжаликларига жуда асқотади, уларга ҳосилни жойлаш қулай, меҳнатни унумли қилади.

Бу хўжалик-рўзғор буюмлари махсус ихтисослашган корхоналарда эмас, балки оби ҳаёт етакловчи, ерларни мелиорациялаш, совхозларни комплекс қуришга мутасадди бўлган ташкилот корхоналарида ишлаб чиқарилгани диққатга сазовор.

— Бундай хайрли иш партия ва ҳукуматимизнинг бeқиёс ғамхўрлиги асосида юзага келди, — дейди Давлат комитети саноат корхоналари бўлимининг бошқарувчи инженери Виктор Николаевич Зарринг, — партия қарорларида совет кишиларининг истеъмол буюмларига бўлган эҳтиёжини қондириш, қисқа муддат ичида истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш турларини кўпайтириш, улар сифатини янги поғонага кўтаришнинг муҳим вазифаси белгилаб берилди. Ушбу марраларни эгаллашда муносиб ҳисса қўшиш учун барча министрлик, идоралар каби биз ҳам ана шу соҳани йўлга қўйиш ва жонлантириш учун конкрет чора-тадбирлар белгиладик, янги резерв ва имкониятларни ишга солдик.

Дарҳақиқат, республика сув хўжалиги қурилиши давлат комитети бу йўлда намунали иш олиб бормоқда. Дастлаб истеъмол буюмларини асосан тежаб қолинган моддий ресурслар ҳисобига тайёрлаш йўлга қўйилди, чиқинди хом ашёлардан ҳам иккинчи ресурслар сифатида фойдаланишга киришилди. Бу ҳол коллективларда тежаб-тергаш режимини кучайтиришга, чиқитсиз ишлаб чиқариш технологиясини кенг жорий қилишга йўл очди. Айни вақтда барча корхоналарда иккинчи ресурслар билан ишлайдиган цехлар қурилди, участкалар ташкил қилинди. Чиқинди ва тежалган материалларнинг даромад манбаига айланиши бу борадаги ҳаракатларга янги суръат бахш этди.

Бугунги кунда комитетнинг ўн бешдан ортиқ корхона ва ташкилоти ҳар йили ярим миллион сўм атрофида истеъмол буюмлари ишлаб чиқариб, савдо ташкилотларига етказиб бермоқда. Албатта, республика бўйича

Янги кўргазмадан репортаж

тайёрланаётган жами истеъмол буюмлар салмоғига «сувчилар» қўшаётган бу улуш айтарли катта эмас. Лекин, уларни асосан чиқинди ва тежалган ресурслардан ясалаётгани диққатга сазовор фактдир.

Савдо тармоқлари билан истеъмол буюмлари етказиб беришга шартнома тузган ташкилот — корхоналар орасида Тошкент денгизи посёлкасида жойлашган «Водиндустрия» ва Нариманов шаҳридаги «Водремстроймаш» ишлаб чиқариш бирлашмалари алоҳида ўрин эгаллайди. Бу бирлашмалар корхоналарининг ишчи-хизматчилари иккинчи ресурслар ҳисобига истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш ҳажми ва миқдорини йил сайин ошириб боришмоқда. Комитет бўйича ишлаб чиқарилаётган истеъмол буюмларининг тенг ярми ана шу иккала бирлашма зиммасига тўғри келади.

«Водремстроймаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси ёғочни қайта ишлаш заводи ҳар ой икки минг кубометр тахта-ёғоч «истеъмол» қилмоқда. Бу хода ва ёғочларни ўлкамизда камёблиги, узоқ ўлкалардан катта ҳаражатлар эвазига ташиб келтирилиши маълум. Буни яхши ҳис қилган ёғочсозлар, агар таъбир жоиз бўлса, ёниб турган ўчоққа ирғитишдан бўлак корга ярамайдиган ёғоч парчасини ҳам қайта ишлайдилар.

Чиқитсиз технология жорий қилингани корхонага катта наф келтиряпти. Ёғоч-тахталарни арралаш пайтида чиқадиган қипиқ, рейкаларни рандалашдан чиқадиган пайраҳаларгача қайта фойдаланилади. Ёғочсозлар ҳар йили чиқинди ва тежалган материаллар ҳисобига 80 минг сўм атрофида кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришмоқда.

Бирлашманинг бош корхонаси автоматика-телемеханика ва металлоконструкциялар цехларида янги хонадонга кўчиб ўтганлар учун тайёрланаётган карнизлар, ишчи коржомалари илинадиган темир шкафлар, хўжаликлар учун сейф-сандиқлар, электрон стабилизатор каби маҳсулотларнинг савдо тармоқларида мавқеи баланд. Биргина шу йилнинг ўтган олти ойида мингдан ортиқ стабилизаторлар ишлаб чиқарилиб, савдо тармоқларига жўнатилди. Аммо бу буюмга бўлган эҳтиёж шаҳримизда ҳамон юқорилигича қолмоқда.

«Водиндустрия» ишлаб чиқариш бирлашмаси савдо тармоқларига чиқараётган қурилиш материалларининг ҳам бозори чаққон. Чунончи ана шу ташкилот маҳсулоти бўлган полтахталар, чамбараклар, эшик ва дераза блоклари, том ва деворбоп панеллар хусусида ҳам илиқ гапларни айтиш мумкин. Фақат эътироз шундаки, хусусий қурилишлар учун сув билан ҳаводек зарур бўлган бундай хўжалик моллари исталган вақтда топилавермайди.

Энди сизда, ишлаб чиқарилаётган ана шундай истеъмол буюмлари нозик таъб кишиларимизнинг талабларига жавоб берадими, хусусан, улар ихтисослашган корхоналарда тайёрланаётган моллар билан рақобат қила оладими, деган табиий савол туғилиши мумкин?

Афсуски, ҳамма буюмлар ҳам юксак сифатли қилиб тайёрланмоқда дейиш қийин. Кўпчилик буюмлар кўркамлик, пишиқ-пухталик жиҳатидан харидорлар эътиборини тортмайди. Мисол учун спортчилар машқ қиладиган полвонтошларни олайлик. Улар дағал, кўримсиз ишланган. Вазни нақд 200 килограмм бўлган сейф-сандиқлар ҳам бесўнақай, уларни тайёрлашда инженерлик кўзи ва омилкорлик етишмайди. Ҳокандозлар қулай, аммо вазни оғир, ортиқча металл сарфлангани кўриниб турибди. Бундай нуқсонлар тежалган материаллардан буюм ясашда ҳам хўжасизликка йўл қўймасликни, уларнинг сифатига алоҳида эътибор беришни талаб қилади.

«Водиндустрия» ишлаб чиқариш бирлашмаси маҳсулотлари, чунончи ғиштин материаллар, пойдевор балкалари, том ва деворбоп панеллар ҳам жуда оғир.

Кенг истеъмол буюмлари сифатли, пишиқ бўлиши, кўркам ва бежиримлиги билан харидорларга завқ-шавқ бахш этмоғи лозим.

Б. ҚАҲҲОРОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИДА

ҚУРИЛИШДА САМАРАЛИ УСУЛ

ЙИРИК саноат объектларида металл конструкция ва технологик қисмларни монтаж қилишнинг самарали усули тўғрисидаги экспонатлар кўргазманинг «Минмонтажспецстрой» бошқармалари ҳақида ҳикоя қилувчи бўлимида мужассамлашган. Бўлимдаги стенд ва фотосуратларда республикадаги энг йирик қурилиш-монтаж ташкилотининг ютуқлари акс этган. «Минмонтажспецстрой» қурувчилари фақат Ўзбекистондаги индустриал объектларни қуриш билан чегараланмай, қардош республикалар ва қатор хорижий мамлакатлардаги қурилиш объектларида ҳам фаол иштирок этаяптилар. Металл конструкцияси ва махсус қисмлар: йирик блоклик, ярим узелли, йиғма конвейерли илғор технология асосида қурилади. Бу эса қурилиш ишларининг муддатини қисқартириш, ишлаб чиқариш унумдорлигини ошириш, қўл кучи меҳнатини механизация зиммасига юклаш ҳамда ишчилар меҳнат хавфсизлигини таъминлашга олиб келади. Шу билан бирга йириклаштирилган материаллар монтажи эвазига таннархи камайиб, 10 минглаб сўмлик иқтисодий самарадорликка эришилади.

Узунлиги 96 метр ва оғирлиги 130 тонна бўлган йирик блокли мосламалар республика областларининг йирик саноат марказларидаги қувватларини ишга туширишда қўл келмоқда.

Илғор фан-техника тараққиётига эришишда монтажчиларга «Узмонтажпроект» лойиҳа-технология институти билан бўлган узвий алоқалар яқиндан ёрдам бермоқда. Қурилишдаги яна бошқа бир қанча янги интенсив усуллар ҳақида бош кўргазманинг «Капитал қурилиш» павильонида атрофлича ҳикоя қилинади.

Қ. ЭРДОНОВ,
Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси Ахборот маркази ходими.

ИШЧИ СУЛОЛАЛАРИ

ОТА-БОЛА МАШИНИСТЛАР

УЗНОРОДОВ-ЯКОВЛЕВ шофёрлик гувоҳномасини қўлига олганида эндигина 15 ёшга қадам қўйган бола эди. Дастлаб шогирд сифатида иш бошлади. Тажрибали шофёрлардан техникадан тўғри, унумли фойдаланиш сирларини ўрганди. Сал кейинроқ мустақил ишлашга ўтди.

Совет армияси сафида хизмат қилиб қайтганидан кейин Украинада шофёрлик қилди. Тақдир тақозоси уни 1969 йили серқуёш республика сари етаклади. Бекобод йўл қурилиши ва ундан фойдаланиш бошқармасига 6-разрядли механизатор бўлиб ишга кирган У. Яковлев ёз саратонида йўл асфальтлайди, текислаб кенгайтиради, қаҳратон қишда эса ҳатто кечалари ҳам ана шу йўлларни транспорт ҳаракатини қийинлаштирадиган муздан тозалайди.

— У. Яковлев коллективимиз фахри, — дейди бошқарма бош механиги Назарали Бойзоқов. — У ҳамма нарсани унутиб план кетидан қувмайди. Йўлларни равон-текис асфальтлаши билан бирга автогрейдерининг ҳар бир механизми ўз функциясини қандай бажараётганини доимо диққат билан кузатиб боради. Носоз машина билан ишга чиқмайди.

1981 йилда Яковлев бир беш йилликда икки беш йиллик планини бажариш ташаббуси билан чиқиб, ўша йилиёқ 2380 ўрнига 4380 мото-соат иш бажарди. Бу эса йиллик план 184 процент бажарилди, деган гапдир. Ўз меҳнат суръатини ҳамон сусайтирмай келаётган тажрибали механизатор шу йиллар ичида «Коммунистик меҳнат зарбдори» унвонига сазовор бўлди, кўп маротаба Фахрий ёрлиқлар, пул мукофотлари билан тақдирланди.

Қувончлиси шундаки, унинг фарзандлари ҳам ота изидан бориб, унинг касбини ўрганишди. Ҳозирги кунда ҳаётда ота йўлини тутган ўғиллари Анатолий ва Викторлардан ташқари Йўлдош Нодиров, Ҳолбўта Эргашев, Искандар Нодиров каби кўплаб шогирдлари бор.

Ў. ҚУРБОНОВ.

ТУРКИСТОНДА 1916 ЙИЛГИ ХАЛҚ ҚЎЗҒОЛОНИНИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА

ТАРИХДА ЎЧМАС

XIX асрнинг охири — XX аср бошларида ишчилар синфи бутун Россияда революцион ҳаракатнинг етакчи кучи сифатида мамлакатдаги барча мазлум халқларни ўз атрофига бирлаштириб борди. 1905—1907 йиллардаги биринчи рус революцияси Шарқ халқларининг сиёсий онги ва миллий озодлик ҳаракатлари ўсишига катта таъсир кўрсатди. Бу революция таъсирида Туркистонда ҳам туб аҳоли ишчилар синфи атрофига ва революцион ҳаракат доирасига тортилди. Бунинг негизида мамлакатимиздаги барча халқларнинг умум душмани — чор ҳокимиятини ағдариш мақсади ётган эди.

Чоризмга қарши кураш айниқса биринчи жаҳон уруши вақтида ўзининг юқори чўққисига кўтарилди. Маълумки, бу вақтда Россиянинг ҳамма жойларида, жумладан Туркистонда аҳолининг ҳаёти ғоятда оғирлашди. Чунончи солиқлар ва ўлпонларнинг миқдори ғоятда ошиб кетди. Масалан, ер солиғи 1916 йилга келиб 1914 йилдагига нисбатан 2 баравардан зиёд ортди. Бунинг устига ҳукумат пахта толасидан қўшимча солиқ олишни жорий қилди. Бу деҳқонларнинг аҳволини янада ёмонлаштирди. Умуман олганда ҳукуматнинг халқ оммасидан шилиб оладиган даромадлари 1913 йилдан 1915 йилларгача бўлган давр ичида қарийб 66 процент кўпайди.

Шунингдек, Туркистондан озиқ-овқат, кийим-бош, ем-хашак, пахта, ёғ, совун, гўшт, мева ва бошқа нарсалар олиб кетилди. Ҳатто иш ҳайвонлари, наматлар, ўтовлар ва аравалар ҳам Россияга жўнатилди. Бунинг устига Туркистонга ғалла ва саноат молларини тобора кам келтирилиши нарх-навонинг ғоятда кўтарилишига олиб келди. Бутун ўлкада ерсизлик, қашшоқлик, қашшоқлик, қароқчилик ва ҳуқуқсизлик ҳукм суриб, меҳнаткаш омманинг аҳволи ниҳоятда оғирлашди. Чор ҳукумати ва маҳаллий бойларнинг аҳоли устидан зулми ниҳоятда кучайди.

Аҳоли шундай оғир аҳволга тушиб қолган бир пайтда чор ҳукумати 1916 йил 25 июнда фронт орқасидаги саноат корхоналарини ва ҳарбий қурилишларни ишчи кучи билан таъминлаш мақсадида Туркистон ва бошқа чекка ўлкалардаги 19 ёшдан 43 ёшгача бўлган 250 минг кишини мардикорликка олиш ҳақида фармон чиқарди. Бу меҳнаткашлар оммасининг қўзғолон кўтаришига туртки бўлди.

Чунки бу фармоннинг амалга оширилиши минглаб камбағал оилаларнинг боқувсиз қолишига ва хонавайрон бўлишига олиб келди. Маъмурият вакиллари бойларнинг фарзандлари ўрнига камбағалларни рўйхатга олардилар, туғилган гувоҳномаси йўқлиги туфайли уларнинг ёшлари бузиб кўрсатилди, бунинг учун улар катта пора талаб қилардилар, бундан ташқари катта пул эвазига бойлар рўйхатдан четда қолдилар.

Бу ноҳақликлар омманинг норозилигини янада ошириб юборди. Меҳнаткаш омма фармоннинг амалга оширилишига қаттиқ қаршилик кўрсата бошлади, жойларда норозилик ҳаракатлари, оммавий чиқишлар, йиғилишлар авж олди, улар кўпинча тўқнашувга айланиб кетди.

Даставвал қўзғолон 1916 йил 4 июлда Хўжанд шаҳрида кўтарилди. Шундай воқеалар Тошкентда ҳам бўлиб ўтди. 8 июлда Тошкент шаҳар бошлиғи фронт орқасига 12000 киши юборишни мўлжаллади. Бундан хабар топган омма ниҳоятда ғазабланди. 11 июлда Тошкентнинг полиция бошқармасига шаҳар элликбошилари подшо фармонини бажаришга йиғилишлари керак эди. Бироқ, белгиланган вақтдан анча илгари, эрталаб Тошкентнинг эски шаҳар қисмида аввал аёллар, сўнгра эркаклар тўплана бошладилар. Тезда уларнинг сони бир неча минг кишига етди. Йиғилганлар шаҳарнинг барча қисмидан келган бўлиб, фармондан норозиликларини ошкора намойиш қилдилар, чунончи аёллар «Ўғилларимизни бермаймиз!» деб, эркаклар эса «Ҳеч қаерга бормаймиз, шу ерда ўламиз!» деб хитоб қилдилар. Омма орасидан «Золим подшога ўлим! Қачонгача бизни эзади?» деган норозилик хитоблари ҳам дангал эшитилди.

Қўзғолончилар бино атрофини қуршаб олиб, бошқарма соқчиларини ва бинони тошбўрон қила бошладилар. Соқчилар узган ўқ ҳам уларни тўхтата олмади. Қўзғолончилар орасида аёллар ҳам кўпчиликни ташкил этди. Ўзбек аёли Рузвон биби Аҳмаджонова қўзғолоннинг биринчи қурбонларидан бўл-

ЧИНОЗДАГИ УЧРАШУВ

Ҳар бир матбуот органининг ўзига хос қиёфага эга бўлишида унинг ўз ўқувчилари билан қай даражада муносабатда эканлиги муҳим роль ўйнайди. Шу маънода журналистларнинг қайноқ ҳаёт ва меҳнат аҳли билан мунтазам алоқада бўлиб туришлари, газетхонлар билан учрашиб туришлари жуда катта аҳамиятга эга.

Яқинда Чиноз районидаги М. Ю. Лермонтов номли марказлашган район кутубхонасида ўтказилган учрашув ана шу жиҳатдан характерлидир. Мазкур учрашувда қишлоқ мухбирлари, маданият ходимлари, ижодкор ёшларнинг «Умид» тўгараги аъзолари ва «Тошкент ҳақиқати»нинг журналистлари иштирок этишди.

Чиноз район «Ленин байроғи» газетасининг редактори, СССР Ёзувчилар союзининг аъзоси З. Куртнезиров учрашувни очиб, КПСС XXVII съезди қарорларини кенг пропаганда қилишда район газетаси журналистлари олиб бораётган ишлар ва редакция ҳузурида ташкил этилган «Умид» адабий тўгарагининг фаолияти ҳақида сўзлаб берди.

«Тошкент ҳақиқати» газетаси маданият бўлими ходимлари Р. Ғаниев ва У. Абдушоҳидов эса редакция коллективининг янги режалари, газета материалларининг ғоявий-бадиий савиясини янада ошириш ва унинг ўз ўқувчилари билан алоқасини тағин ҳам мустаҳкамлаш мақсадида амалга оширилаётган тадбирлар, газетанинг ёш ижодкорлар билан ишлашдаги тажрибасига тўхталдилар.

• Газетхонлар газета ҳақида

Сўнгра учрашув қатнашчилари «Тошкент ҳақиқати» газетасида эълон қилинаётган материаллар юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

— Менга публицистик характердаги материаллар ёқади, — дейди район халқ маорифи бўлимига қарашли ёш техниклар станцияси тўгарагининг раҳбари А. Раҳимов. — Шунинг учун газета саҳифаларида бадиий очерклар, беш йиллик қаҳрамонлари ҳақида лавҳалар кўпроқ босилишини истардим.

— Кейинги пайтларда меҳнаткашларнинг бўш вақтларини кўнгилли ўтказишларига бағишланган материаллар кўпайгани айни муддао, — дейди Чиноз шаҳридаги марказий кутубхона ходими Р. Бадриева. — Мен газетанинг «Шанба саҳифаси»дан яхши шеър ва ҳикоялар, кичик фельетонлар ўрин олишини хоҳлардим...

Шунингдек, Ғ. Ғулом номли 40-ўрта мактаб ўқитувчиси А. Пардабоева, «Ленин байроғи» газетасининг редактор ўринбосари Ҳ. Сулаймонов, Н. Крупская номли 45-ўрта мактабнинг 10-синф ўқувчиси Н. Довурбоева, район радиосининг диктори Д. Шарипова, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети журналистика факультети студенти Р. Холиқова, М. Ю. Лермонтов номли марказлашган район кутубхонасининг директори С. Кочкарёвалар ҳам «Тошкент ҳақиқати»да босилаётган материаллар хусусида фикр билдирдилар, конкрет таклифларни ўртага ташладилар, газетада танқидий чиқишларнинг тематикасига доир мулоҳазалар билдирдилар, камчилик-нуқсонларни кўрсатиб ўтдилар.

Учрашув ниҳоясида «Умид» тўгарагининг аъзолари шеър ва ҳикояларидан намуналар ўқиб беришди.

• Мелиорация ва сув хўжалиги

ҒЎЗАНИНГ АВТОМАТ СУҒОРУВЧИСИ

«Сув қаерда тугаса, ўша жойда ер тугайди» дейилади шарқ мақолларидан бирида. Иқлими иссиқ ва ёғингарчилик миқдори ниҳоятда кам бўлган Қирғизистонда, шунингдек, Ўрта Осиёнинг бошқа республикаларида сунъий суғоришсиз интенсив деҳқончиликни амалда тасаввур қилиш мумкин эмас. Ҳозирги вақтда сунъий суғориш миллион гектар ерда олиб борилмоқда ёки бу усул республика барча экин майдонининг 90 процентида қўлланилмоқда.

Бунинг ўзига хос қийинчиликлари ҳам бор. Ғалла экинлари ва кўп йиллик ўтлар сунъий ёмғир ёғдирувчи машиналар ва қурилмалар ёрдамида суғорилаётганига анча бўлди, ғўза — асосий техник экин — эса ҳамон қўлда суғорилмоқда, бунда алмисоқдан қолган кетмондан фойдаланилади. Албатта, ариқ очиш ва ўсимлик бир маромда ичиши учун сувни ариққа қўйиш катта санъат. Бироқ қўл меҳнатининг унумдорлиги жуда паст.

Фрунзе шаҳридаги Бутуниттифоқ мелиорация системаларини комплекс автоматлаштириш илмий-тадқиқот институтининг бир группа ходимлари автомат сувчи лойиҳасини ишлаб чиқишга киришдилар. Инженер-гидротехник Галимбек Қуролбоев, математик Абсамат Абдуллаев, конструкторлар Саъдулла Назиров ва Юрий Овчаровлар шу ишга аҳд қилдилар. Олти йил давомида олиб борилган изланишлар натижасида бўлажак машина узеллари ва деталларининг конструкцияси яратилди, ишнинг оптимал режими топилди, тежамли ва мустаҳкам материаллар танлаб олинди...

Эндиликда эса биз шинамгина институт лабораториясида ўтирибмиз ва олимлар ҳаловатсиз ўтган кунлар ва тунларни эслашади. Айниқса жазирама кунларда жуда қийин бўлди. Бундай вақтларда ҳатто соя жойларда ҳам симоб устуни 40 градуслик белгидан юқорига кўтариларди. Бизнинг ишимиз билан кекса сувчилар қизиқиб қолишди. Улар «Оламда пахтани суғориш учун кетмондан яхшироқ ҳеч нарсани ўйлаб топиш мумкин эмас» дердилар.

— Ҳа, суғорадиган автомат қурилмани яратишми ёки сувчиликни касб қилиб олганларнинг «ижтимоий фикри»ни инкор қилишми, буларнинг қайси бири мураккаброқ бўлганлигини айтиш қийин, — дейишади мийиғида кулиб ажойиб қурилма авторлари. Иш принципи ва меҳнат унумдорлиги бўйича бунга ўхшаш қурилма ҳали жаҳон практикасида яратилмаган.

Қурилманинг ўзи ҳақида бир-икки оғиз сўз айтмоқчимиз. Бутунлай турли хил диаметрдаги полимер қувурлардан яратилган бу қурилма каналга тушириб қўйилади. У орқали сув экин майдонларига тарқалади. Суғориш вақтида ҳеч қандай энергия сарфланмайди, фақат сувни қувурга дастлаб етказиб бериш учун енгил кўчма двигателдан фойдаланилади. Қурилмани тайёрлаш учун харажатлар (икки минг сўмликка яқин) ундан фойдаланила бошланган дастлабки йил давомидаёқ қопланади.

Ёш олимлар ва конструкторлар сувчи меҳнатини ўз зиммасига олувчи қурилмани ишлаб чиқиш давомида институтда ташкил этилган комплекс ижодий ёшлар коллективининг бошқа аъзолари билан ҳамкорликда суғоришнинг автоматлашган ва механизациялашган усулларининг дискрет (импульс) технологиясини яратдилар.

Янги технология суғорилаётган участканинг бутун узунлиги бўйича тупроқнинг бир маромда ва юксак даражада намланишини таъминлайди, сув сарфини анча қисқартиради (оддий нормадагига нисбатан 35—40 процент), суғоришда меҳнат унумдорлигини икки-уч баравар ва ҳосилдорликни 25 процент оширади.

— Бундан ташқари, — дейди институт директори Жонибек Шаршеналиев. — автоматика илгариги вақтда Қирғизистондаги энг асосий касбларнинг бири бўлган сувчининг оғир ва унумсиз меҳнатини бартараф этади, у бу соҳадан кўплаб ишчи қўлларини халос қилади. Шуниси ҳам муҳимки, янги қурилма сув ресурсларидан тежамли фойдаланиш имконини беради, шунингдек хўжалик юритишда кам маблағ сарфлаган ҳолда энг кўп даража натижа олишга ёрдам беради. Шундай қилиб гап интенсив технологияни амалда кенг жорий қилиш ҳақида бормоқда. Ленин комсомоли мукофоти лауреатлари бўлган ёш олимлар бу муаммони ечишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар.

А. КОЛОСОВ,
(АПН).

ПОМИДОР ҲОСИЛИ ШИҒИЛ

ТОШКЕНТ районидаги Ленин номли колхознинг Раззоқ Қаюмов бошчилигидаги бригада деҳқонлари бу йил эртаки сабзавот экинларидан мўл ҳосил етиштиришди. Айни кунларда бригадада бўшаган майдонларни шудгорлаш, кечки экин экиш қизғин боряпти. Шунингдек, етилган экинлар ҳосили ўз вақтида йиғиб-териб олиниб, шаҳарликларга жўнатилмоқда.

Айниқса, 7 гектар ердаги помидор ҳосили мўл. Шу кунгача давлатга 10 тоннадан зиёд маҳсулот топширилди. Бригада деҳқонлари ҳосилдорликни гектар бошига 300 центнерга етказишга аҳд қилишган. Турсуной Шамсутдинова, Қидир Маҳмудов, Турғун Маткаримов ва Бозорбой Мирзақосимов сингари деҳқонлар ҳосилни йиғиб-териб олишда ва экинларни парвариш қилишда барчага ибрат бўлишаяпти.

М. ТЎРОБОВ.

СУТ СОҒУВЧИЛАР ҲАСРАТИ

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИДАГИ «МАДАНИЯТ» КОЛХОЗИДА

ЯРИМ ЙИЛЛИК СУТ ПЛАНИ НЕГА БАЖАРИЛМАДИ?

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги «Маданият» колхози кейинги пайтларда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш бўйича анча оқсаб қолди. 1986 йилда давлатга сут сотиш ярим йиллик плани 85 процентда қолиб кетди. Аҳволни билиш мақсадида хўжаликка бордик.

Колхоз раиси М. Л. Пугачевани правление идорасида учратиб унга мақсадимизни айтдик. Мақола танқидий бўлишини сезган раиса тараддудланиб қолди.

— Ижобийроқ нарса ёзсангиз бўларди, — деди раиса, — танқид ёзаркансиз, ёзаверинг, фақат фактларни район статистика бошқармасидан олинг. Биз сизга бу ердан ҳеч нарса беролмаймиз. Келиб овора бўлмасангиз ҳам бўларди...

Колхоз раисининг бу гапидан сўнг ишлар жойида эмаслигини кўнглим сезди. Гарчи хўжалик раҳбарлари рад қилсаларда фермага бориб ҳақиқатни очиқ-ойдин билишга аҳд қилдим.

Ичкарига олиб борувчи йўлнинг икки томонига тартиб билан тут дарахтлари экилган. Чор-атроф манзарали. Ферма территориясини ўраб турувчи деворлар оқланган. Ҳовлидаги стендларда колхознинг бу йилги мажбуриятлари ёзиб қўйилибди. Бу манзарани биринчи бор кўрган киши фермага эмас, дам олиш масканига келиб қолмадиммикан, деган хаёлга бориши турган гап. Аммо дарвозадан ичкари кириб борган сари ҳалиги таассуротдан асар қолмайди.

Ферма ҳисобчиси Фурқат Муҳиддинов билан бирга молхоналарни, яйратиш майдонларини кўздан кечирдик. Қанчадан-қанча меҳнат эвазига етиштирилган ем-хашак атрофга сочилиб ётибди. Охурларга солиниши керак бўлган кўк массанинг катта қисми қорамоллар оёғи остида лой, тупроққа қоришиб кетаётганини кўрдик. Афтидан бу ердагилар озуқадан тежаб-тергаб фойдаланишни, саранжом-саришталикни унутиб қўйганга ўхшайдилар. Ҳисобчининг тушунтиришича сочилиб ётган озуқа кейинроқ йиғиштириб олиниб яна охурларга солинаркан. Кошки эди ифлос, ҳидланиб, айниган озуқани моллар еса.

У ердан яйратиш майдонларига ўтдик. Атрофи ўралган майдонларда соябон йўқ. Бир-бирининг панасида бошини беркитиб турган сигирлар ҳар жойда тўда-тўда бўлиб жон сақлашяпти. Соғин сигирларнинг аҳволи бундан ҳам баттар. Яйратиш майдончалари йўқлиги сабабли сигирлар молхоналарда. Полда ётган чиқиндилар вақти-вақтида тозалаб турилмаганлиги сабабли сигирлар белигача беланиб ётибди. Бино ичининг димлигини гапирмаса ҳам бўлади.

— Молхоналар шамоллатилмайдими?

— Ҳарорат юқори бўлгач дераза-эшикларни очиб қўйгандан нима фойда, — жавоб берди молбоқарлардан бири.

Ичкаридаги охурларда озуқа қолдиқлари моғорлаб, сасиб ётибди. Бериладиган ем-барди эски хашакнинг устига тўкиларкан. Бино ёнгинасида эса территориядан ташқарига олиб чиқиб ташланмаган гўнг уюм-уюм бўлиб ётибди. Фермадаги соғувчилар билан суҳбатлашдик. Улардан муаммоларни ҳал этиш учун нималар қилиш мумкинлиги ҳақида фикрларини сўрадик.

А. ҲАСАНОВА — кўп йиллардан бери шу ерда соғувчи бўлиб ишлайман. Қарамоғимда 25 та сигир бор. Ҳар биридан кунига ўртача 10 литрдан сут соғиб олаётган эдим. Шу кунларда бу кўрсаткич тобора пастлаб бораяпти. Соғиш асосан аппаратлар ёрдамида бажарилади. Айни дамда эса хўжалик ва ферма раҳбарлари босим ҳосил қилувчи агрегатнинг яхши ишламаётганлигини баҳона қилиб соғиш аппаратлари сонини қисқартиришди. Агрегатни созлаш ўрнига улар «аҳвол шу тахлитда бораверса яқинда сигирларни қўлда соғасизлар» дейишди. Ўзингиз ўйлаб кўринг, шунча сигирни уч маҳал қўлда соғиб улгуриб бўладими?

Ш. САИДРАСУЛХЎЖАЕВА, — соғувчилик қилаётганимга эндигина бир йилдан ошди. Тўғрисини айтишга ҳам уялади киши. Ҳализамон зоотехнигимиз келиб «шикоят қиладиган сенларми» деб куракда турмайдиган сўзлар билан сўкиб беради. Қўрқадиган пайтлар ўтиб кетди. Энди давр бошқача. Шунинг учун ҳам бор гапни дангал айтиш керак: Молхоналарни кўргандирсиз. Бу ерда зоотехника-ветеринария қоидаларига мутлақо риоя қилинмайди. Ҳар ким ўз билганича иш юритади. Қипиқ вақтида олиб келинмайди. Сигирлар ости ифлос. Кўп вақтимиз сигирларнинг елинини ювишга кетади. Кечки соғинда ўзингиз буни кўзингиз билан кўришингиз мумкин. Бунинг устига соғувчиларнинг маданий ҳордиқ чиқаришлари учун шароит етарли эмас. Дам олиш хоналари хўжакўрсинга безатиб қўйилган. Эшикларида доим қулф. Фақат текширувчилар келгандагина кўрсатишади, холос. Ҳафталаб дам олмасдан ишлашга тўғри келади. Негаки, алмаштирувчи соғувчилар олинмаган. Ёшларни ишга жалб қилиш, уларни муқим қолишлари учун шароит ва эътибор йўқ.

Н. ЗАЙНИХЎЖАЕВА — Саккизинчи синфни битиргач, шу ерга ишга келганман. Шунга ҳам мана, уч йилдан ошди. Айтадиган гапимиз кўп. Аммо арзимизга эътибор берадиган одам йўқ. Колхоз халқ назоратчилари келиб текширишди. Фермадаги камчиликларни очиб ташлашди. Тадбирлар белгилашди. Ҳаммаси қоғозда қолиб кетди. Биз оғизда кўп иш қилаяпмиз. Амалдачи... Ҳеч нарса ўзгармади. Соғилган сутнинг ҳар литрига 3 тийиндан ҳақ тўланади. Бу райондаги энг паст кўрсаткичдир. Моддий манфаатдорлик, мусобақа ғолибларини тақдирлаш орқали соғувчиларни кўпроқ маҳсулот етиштиришга қизиқтиришни ҳеч ким ўйламайди. Иш кўп, маош кам бўлгандан кейин дилдан ишлагинг ҳам келмайди. Социалистик мусобақа шартлари ҳам стендларга ёзилиб комиссия келгандагина кўрсатиладиган экспонатларга айланиб қолган. Бу тўғрида соғувчидан ҳеч нарса сўрашмайди. Дилимиздаги гапларни ким эшитади. Ҳайронмиз.

Фермада 706 бош қорамол боқилмоқда. Шундан 329 таси соғин сигирлардир. Бир кунда ҳар сигирга 40 килограмм кўк масса, 20 килограмм барда, 15 килограмм олма тўппаси, 2 килограмм аралаш озуқа берилаяпти. Яъни бу дегани бир литр сут олиш учун нормадаги 1,3 ўрнига 1,23 озуқа бирлиги сарф этилаяпти. Берилаётган емиш ёмон эмас. Шунга қарамай сут кам. Ёғлилик даражаси эса 2,6 процентга тушиб қолган. Демак гап озуқани қанча беришда эмас, балки уни сифатли тайёрлаб қайси муддатларда қандай қилиб тўла едиришга эришишда.

Сутнинг камайиб кетганлигини молбоқарлардан бири шундай изоҳлайди: «Эрталаб ўриб келтирилган беда тушгача, баъзи ҳолларда кечгача прицепларда қолиб, кун тиғида сўлиб қолмоқда, тўйимлилиги йўқолмоқда. Ҳеч ким озуқани соя-салқинда сақлашни хаёлига ҳам келтирмайди. Кўпинча барди деб сувдан фарқи йўқ бўлган суюқликни олиб келишаяпти».

Фермадаги ишлар шунчалик ўз ҳолига ташлаб қўйилганки, бир ярим кун давомида бу ерда ҳисобчидан бошқа бирорта раҳбарни учратмадик. Ниҳоят иккинчи куни тушдан сўнг зоотехник С. Мирзаев қаердандир келиб қолди. Бу киши амалда ҳам зоотехник, ҳам ферма мудири вазифасини бажарар эканлар. Ҳақиқий ферма мудири эса (?) бир соғувчининг гапига кўра (у исмини айтишни истамади) баъзида кўриниш бериб кетаркан, холос.

Ниҳоят зоотехник билан орамизда мен кутган суҳбат бошланди.

— Давлатга сут сотиш ярим йиллик плани неча процентга бажарилди?

Зоотехник лабини тишлаб бирпас турди-да сўнг жавоб берди:

— План бажарилмади. Чунки биз январь, февраль, март ойларида қорамолларни кўнгилдагидек озиқлантиролмадик. Шу сабабли сут камайиб кетди. Сигирларга рацион бўйича озуқа берилгани билан сифати яхши бўлмагач, бу ёғи ўзингизга маълум ука, чайналди у.

— Соғувчилар соғиш аппаратларини йиғиштириб олмоқчи эканлигингиздан норози бўлишяпти?

— Сутнинг ёғлилиги тушиб кетди, — сўзида давом этди зоотехник. — Улар машинадан кейин қўлда қайта соғишмаяпти. Шунинг учун йиғиштириб олишга қарор қилдик.

Партия-ҳукуматимиз қишлоқ хўжалик ходимлари олдига чорвачиликни интенсив технологияга ўтказиш орқали мўл, арзон, сифатли маҳсулот етиштириш вазифасини қўйган бир долзарб пайтда бу ерда қўл меҳнатини кучайтиришга зўр беришяпти. Бундан нима фойда? Таннарх қимматлашади. Соғувчи кўп вақт сарфлайди. Ваҳоланки қўшни «Красний водопад» экспериментал базасида она-бола соғувчилар Э. Суюнова ва Р. Суюнов қарамоғидаги 240 бош сигирни қўлда эмас «Тандем» аппаратида соғяптилар. Ёғлилиги ҳам нормадагидан юқори бўлаяпти. Зоотехникка буни мисол қилиб кўрсатганимизда, у ўз «усули»ни оқлади:

— Билмадим, билмадим. Қўлда соғиш қанчалик оғир бўлмасин, менга ёғлилиги керак. Биласизми, шу кунларда олма туппасини бера бошлаганимиз туфайли бир суткада 8 тонна кўк масса тежаб қолаяпмиз...

Мана, гап қаерда. Кўк озуқадан қантарилиб, шираси олинган олма туппаси билан боқилаётган сигирнинг сутида ёғ нима қилсин?! Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, сифатини яхшилаш учун аввало хўжалик раҳбарлари, мутахассислари ўртасида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш лозимга ўхшаб қолди. Ҳар ишда барқарор тартиб ўрнатилсагина иш олға силжийди.

Р. ХУДОЁРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

ЧОРВАЧИЛИК «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» НАЗОРАТИДА

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

КОРХОНА РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИНМОҚДА

БУДАПЕШТ. Республикадаги энг йирик тўқимачилик корхоналаридан бири — Залаэгерсегдаги фабрика реконструкция қилина бошланди. Бу ерда юксак унумли технология жорий этилади, эски дастгоҳлар ўрнига СССР корхоналари тамғаси босилган станоклар ўрнатилади. Ишлаб чиқариш жараёнларини бошқаришда электрон-ҳисоблаш техникасидан кенг фойдаланиш йўлга қўйилади. Бу эса Залаэгерсег тўқимачиларига социалистик иқтисодий интеграция комплекс программасини бажаришда кенгроқ иштирок этиш, социалистик мамлакатларга, биринчи навбатда Совет Иттифоқига замонавий буюмлар етказиб беришни деярли 30 процент кўпайтириш имконини беради. Ана шу шаҳардаги тикувчилик фабрикаси ходимлари ҳам ўз касбдошларидан орқада қолмасликка ҳаракат қилмоқдалар. Совет Иттифоқи бу тикувчилик фабрикасининг энг муҳим буюртмачисидир. Ана шу корхоналарнинг коллективлари қардош мамлакатга бу йил маҳсулот етказиб бериш планини муддатидан анча олдин бажариш, СССРга фақат юқори сифатли буюмларни жўнатиш мажбуриятини олдилар.

(ТАСС).

ГФР. Кёльнда ашаддий неофашист гуруҳларидан бири — «скинхедс» («калбошлар») йиғинига қарши норозилик намойиши бўлиб ўтди. Унда демократик жамоат ташкилотларининг вакиллари қатнашдилар. Ушбу суратда намойиш қатнашчиларини кўриб турибсиз.

Т. Сосновская фотоси.

(ТАСС).

Халқаро конференция

ВАРШАВА. Польшанинг Познань шаҳрида ёнғиндан сақлаш хизмати ходимларининг халқаро конференцияси ўтмоқда. Унда Болгария, Венгрия, Вьетнам, ГДР, Куба, Монголия, Польша, Румыния, Совет Иттифоқи ва Чехословакия вакиллари қатнашмоқдалар. Конференция қатнашчилари ёнғиндан сақлаш хизмати иш тажрибаларини баҳам кўрадилар, бу соҳадаги биргаликда амалга ошириладиган тадбирларни белгилаб оладилар. Конференция ёнғиндан сақлаш хизматининг самарадорлигини оширишга, ана шу хизмат ишларини ташкил этишнинг янги методларини ҳамда ёнғинга қарши курашнинг энг замонавий техникасини амалда қўлланишга ёрдам бериши керак. Конференция қатнашчилари айни пайтда Польша ёнғиндан сақлаш хизмати жойларда қандай ташкил этилганлиги, техника билан қандай жиҳозланганлиги ҳамда бу хизматнинг иш формалари билан танишиш имкониятига эга бўладилар.

МИСРДА ҚИММАТЧИЛИК

ҚОҲИРА. Сўнгги кунларда Мисрнинг турли районларида мамлакатда қимматчилик авж олаётганлигига қарши оммавий норозилик намойишлари бўлиб ўтди, деб хабар қилади «Аш-Шааб» газетаси. Искандарияда 5 мингдан зиёд ишчилар, хизматчилар, студентлар ва ўқувчилар кўчаларга чиқиб, меҳнаткашлар турмушини яхшилаш учун шошилинч чоралар кўришни талаб қилдилар. Кафр аш-Шайх вилоятида деҳқонлар нарх-навонинг кўтарилишига қарши норозилик намойиши ўтказдилар. Мисрда қимматчиликнинг ўсиши мамлакатнинг АҚШга ва унга тобе бўлган халқаро молия ташкилотларига иқтисодий қарамлигининг бевосита оқибатидир. Бу ташкилотлар республикага «ёрдам» бериш учун бир неча шартларни қўймоқдалар, бу шартларнинг бажарилиши кўпчилик мисрликлар турмуш даражасига салбий таъсир қилмоқда.

ОҚИЛОНА ДАЪВАТ

ХИРОСИМА. Бу ерда Япония ядросиз шаҳарлари ҳокимларининг умуммиллий конференцияси бўлиб ўтди. Бу конференция Хиросима шаҳри атом бомбардимони қилинганлигининг 41 йиллиги муносабати билан бу ерда ўтказилаётган урушга қарши кунлар доирасида чақирилган. Маҳаллий ўз-ўзини бошқариш органлари федерациясининг раиси Сюн Хаяма конференцияни очиш чоғида гапириб, ҳозирги вақтда мамлакатда ўз территориясини ядросиз зона, деб эълон қилган мингдан ортиқ шаҳар ва посёлка, шунингдек етти префектура борлигини айтди. Мамлакат аҳолисининг ярмидан кўпроғи ана шу жойларда яшайди.

Конференция қатнашчилари мамлакатда ядросиз шаҳарлар ҳаракатини янада авж олдиришга ҳамда тинчлик учун барча курашчиларнинг куч-ғайратларини бирлаштиришга даъват этувчи резолюция қабул қилдилар. Улар Япония ҳукуматига мурожаат этиб, мамлакатнинг ядросиз статусига оғишмай амал қилишни талаб қилдилар.

(ТАСС, 6 август).

КУЧЛИ ПОРТЛАШ

РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРО. Сантъягодан олинган хабарларга қараганда, Чили пойтахтида содир бўлган кучли портлаш натижасида бир киши ҳалок бўлди, икки киши оғир жароҳатланди. Портловчи қурилмани номаълум кишилар Сантьяго ҳарбий казармаларининг бири яқинида қолдириб кетилган автомобилга ўрнатганлар. Портлаш натижасида яқин орадаги баъзи бинолар шикастланди.

(ТАСС).

ВАРШАВА. Польша Халқ Республикасининг пойтахти қиёфаси йилдан-йилга гўзаллашиб бормоқда. Бу ерда қудратли социалистик индустрия, йирик уй-жой қурилиши жамланган. Шаҳар муҳим, сиёсий ва маданий марказ ҳисобланади. Суратда: Новотко кўчасининг кўриниши.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

ИЗ ҚОЛДИРДИ

ди. У оммани тинчлантирмоқчи бўлган полиция хизматчиларидан қўрқмай кўксини тутиб, «Ўлдир! Аммо ўғилларимизни барибир бермаймиз!» деб хитоб қилиб, олдинга отилди. Полиция хизматчиларидан бири эса ҳаёсизларча унга ўқ узди ва ўлдирди. Дарғазаб бўлган омма ҳукумат вакилларини калтаклай кетди.

Полиция, хизматчилар, соқчилар қўзғолончилар ҳужумидан қочиб, бошқарма биносига яшириниб олдилар. Аҳвол чамаси 2 соатгача шундай бўлди. Соат 11 ларга бориб бу ерга область губернатори етиб келди. Унинг оммани тинчлантириш учун қилган уринишлари фойда бермади, у кетишга мажбур бўлди. Шу вақтда етиб келган юнкерлар ротасига ҳам қўзғолончилар бўйин эгмадилар, уларнинг қуролларини тортиб олишга ва калтаклашга ҳаракат қилдилар. Кечгача шаҳар тинчимади. Кўчаларда қўзғолончиларнинг айрим гуруҳлари билан солдатлар ўртасида тўқнашувлар бўлиб, ўқ овозлари эшитилиб турди. Қўзғолон давомида омма орасидан 11 киши ҳалок бўлди, 15 киши яраланди.

Қўзғолонда ишчиларнинг вакиллари актив қатнашдилар. Масалан, ишчилардан Йўлчи Иброҳимов, Ғулом Камолов, Маҳмудхўжа Мирзахўжаев, Раҳимберди Икромов, Очил Бобожонов, Тожибой Юнусхўжаев, Турсунбой Абдуҳакимов, Азиз Мусабоев, Қобил Мирҳосилов, Мирқосим Исомуҳамедов кабилар жонбозлик кўрсатиб намойишчиларнинг олдинги сафларида бордилар.

Қўзғолонда этикдўз Абдураҳмон Қаюм-Сўфиев ва ишчи Мирқайим Шомуҳамедовлар халқ йўлбошчиси ва жонкуяри сифатида қатнашдилар. Улар халқ оммасини ҳукуматга ва маҳаллий бойларга қарши курашга отлантирдилар, шунинг учун суд уларни ўлим жазосига ҳукм қилди ва ҳукм ижро этилди. Уларнинг энг яқин сафдошлари ҳисобланган ишчилардан Тожибой Юнусхўжаев, Ғулом Камолов, Йўлчи Иброҳимов, камбағал деҳқон Муродхўжа Маҳмудали-Хўжаев ва бошқалар турли муддатлар билан қамоққа ҳукм қилинди.

Аёллар қўзғолоннинг олдинги сафларида бўлдилар. Ўзбек аёли Зуҳра биби Исаева қўзғолон пайтида оғир яраланди, бир неча киши уни хавфсиз жойга олиб бордилар. Ажойиб рус медиги М. П. Стец уни яширинча даволади.

Тошкент шаҳридаги шу воқеалар таъсирида Келес, Янги бозор, Тўйтепа ва бошқа атроф жойларда ҳам халқ бош кўтарди. Масалан, июль ойи давомида Келесда ўнларча минг, Чимкент йўлидаги Ғишт кўприкда 7—8 минг ва Қибрайда 4—6 минг киши ғалаён кўтарган. Бундай воқеалар Чиноз ва унинг атрофида ҳам содир бўлди. Қўзғолон, айниқса, Тўйтепа қишлоғида қизғин тус олди. Бу ерда минглаб кишилар волост бошлиғининг уйига бостириб кириб, уни ўлдирдилар, мол-мулкини таладилар ҳамда идорани ер билан яксон қилдилар. Хонобод қишлоғида ҳам йирик ғалаён бўлиб ўтган.

Халқ ғалаёнлари Фарғона водийсида ҳам авж олиб кетди.

1916 йилнинг июль ойидан то 1917 йилнинг январигача давом этган қўзғолон вақтида оломон томонидан 80 дан ортиқ ҳукумат амалдорлари ўлдирилди, қарздорлик ва мардикорликка олиш рўйхатлари ҳамда амалдорларнинг уйлари ёндирилди, уларнинг мол-мулки таланди. Шунингдек, темир йўл участкалари ва кўприклар бузиб ташланди.

Чор ҳукумати қўзғолонни шафқатсизлик билан бостириб юзлаб кишиларни осишга ва узоқ муддатли қамоққа ҳукм этди. Шунингдек, актив қўзғолончиларнинг ери ва мол-мулки мусодара қилинди.

Гарчанд қўзғолон мағлубиятга учраган бўлсада, лекин у халқ оммаси сиёсий онгининг ўсишида, чор ҳукуматининг мустамлакачилик сиёсатига зарба беришда муҳим роль ўйнади. Қўзғолончилар ишчилар билан бирга ва унинг бевосита раҳбарлигида кураш олиб борилганидагина ғалаба қозониш мумкинлигини ўз тажрибаларида яққол кўрдилар.

Хуллас, 1916 йилги халқ қўзғолони чоризмга, империализмга ва феодал тузумига қарши қаратилган ҳаракат сифатида тарихда ўчмас из қолдирди. У Россияда етилиб келаётган революцион кризиснинг ёрқин кўринишларидан ҳисобланиб, февраль буржуа-демократик революцияси ва Октябрь социалистик революциясининг ғалабасини таъминлаган омиллардан бири бўлди.

Д. ЗИЯЕВА,
Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти СССР тарихи кафедраси аспиранти.

• ЎЗБЕКИСТОН—ПРИМОРЬЕ •

«ЎЗБЕКИСТОН КОМСОМОЛИ» САФАРДА

«Ўзбекистон комсомоли» агитбригадасининг навбатдаги маршрути Приморье ўлкаси бўйлаб ўтди. Унинг қатнашчилари орасида Ҳамза номли ўзбек Давлат академик драма театри артистлари, «Лазги» ансамблининг рақкосалари, Бекободнинг «Юность» бал рақслари ва Олмалиқнинг «Гўзал» халқ ансамбллари ҳаваскор артистлари бор эди.

Сафар давомида республикамиз ижодкор ёшларининг вакиллари Тинч океан бассейнидаги тинчлик муаммолари устида ишлаётган ёш тадқиқотчиларнинг VIII Халқаро семинари маданий программасида иштирок этдилар, «Дўстлик кемаси»да мамлакатимизга ташриф буюрган япон ёшлари билан учрашдилар, Қизил Байроқли Тинч океан флоти денгизчилари ҳузурида меҳмонда бўлдилар.

Суратларда: Ўзбекистон Давлат филармонияси доирачиси Фарҳод Тўлаганов Япониянинг «Дўстлик кемаси» қатнашчилари билан. «Лазги» ансамблининг солисткаси Муаззам Ғафурова Қизил Байроқли Тинч океан флоти денгизчилари ҳузурида.

А. Рисқиев фотолари. (ЎзТАГ).

ШАҲАРДА КОЛХОЗ ДЎКОНЛАРИ

Меҳмон олдига ҳозиргина тандирдан узилган иппа-иссиқ нон қўйилгани қаерда-ю, суви қочиб, қотиб қолган нон қўйилгани қаерда. Худди шундай, деҳқон ҳам пешона тери билан етиштирган мевасини эзмай-тўкмай, нес-нобуд қилмай шаҳарликлар дастурхонига қўйгиси келади. Деҳқон орзусини рўёбга чиқариш мақсадида шаҳримизда ана шундай ихтисослашган бир неча сабзавот дўконлари очилди.

Жумладан, Киров районидаги «Марказ-6», «Марказ-4»да ана шундай (Ленин проспектида) магазинлар очилди. Бу магазинларни Тошкент районидаги Карл Маркс номли колхоз янги-янги сабзавот маҳсулотлари билан деярли ҳар куни таъминлаб турибди. Орджоникидзе районидаги «Маданият» колхози оталиққа олган «Марказ-4»даги магазинга оз-оздан бўлса ҳам ҳар куни эрталаб созгина сабзавот маҳсулотлари кетма-кет келиб турибди. Магазин эртадан то кечгача харидорлар билан гавжум. Шаҳарликлар янги узиб келинган олма, узум, бодринг, булғор гармдориси, шафтоли каби хилма-хил маҳсулотларни иштиёқ билан харид қилишмоқда.

Ёз ноз-неъматларини у ёки бу базалар орқали ташиб, уринтириб, нес-нобуд қилиб юрмасдан даладан тўғри магазинга, харидорга етказиб берилганига нима етсин!

С. СУЛТОНОВ.

«КИЧКИНТОЙ» ИШГА ТУШДИ

Паркент шаҳар марказида кичкинтойлар учун янги кафе фойдаланишга топширилди. Мазкур кафеда болалар миллий таомлар ҳамда салқин ичимликлар истеъмол қилишлари билан бир қаторда мультипликацион фильмлар кўришлари ҳам мумкин.

Бинога район матлубот жамияти қурувчилар бригадаси аъзолари К. Йўлдошев, С. Лутфиддинов, А. Бердиқуловлар чиройли сайқал беришган.

ЛОТЕРЕЯГА «ЖИГУЛИ»

Паркентлик Меҳриддин Қўчқоровга омад кулиб боқди. У Ўзбекистон ССРнинг 1986 йилги пул-буюм лотереяси учинчи чиқарилиши бўйича 24—25 июнда Фарғона шаҳрида ўтказилган ютуқлар тиражида 14920 серияли 146 номерли лотерея билетига «Жигули» «ВАЗ-21013» автомашинасини ютди.

Т. ДЎСТМАТОВ.
Паркент райони.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТЛАРИ ЎРТА МАКТАБЛАРИНИ БИТИРИБ ЧИҚУВЧИЛАР

ДИҚҚАТИГА!

ИВАНОВО ОБЛАСТЬ ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ БОШҚАРМАСИ

қуйидаги касбларни эгаллаш учун область ҳунар-техника билим юртларига

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ғишт терувчи, бўёқчи-сувоқчи, пўлат ва темир-бетон конструкциялари монтажчиси, бетон қориш қурилмаларининг оператори, кенг профилдаги механизатор, ремонтчи-слесарь (чорвачилик фермалари асбоб-ускуналари монтажи, улардан фойдаланиш ва ремонти бўйича), **электр пайвандчи, ЭҲМ** (қизлар) **оператори, ЭҲМ ремонти ва унга хизмат кўрсатиш бўйича электр механик.**

Ўқувчиларга ўқиш даврида ойига 30 сўмдан 75 сўмгача стипендия, шунингдек ишлаб чиқариш практикаси вақтида ишлаб топилган маошнинг 50 проценти тўланади.

Область билим юртлари шинам ва қулай ётоқхоналарга эга.

Ўқишга йўлланма олиш бўйича барча масалалар юзасидан Тошкент область ҳунар-техника таълими бошқармасига қуйидаги телефон орқали мурожаат қилинсин: 33-73-06.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ
7-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1986—87 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича юқори малакали ишчилар тайёрлайди: кучланиш тармоқлари ва электр ускуналари бўйича электромонтажчи, электрослесарь, электр газ пайвандловчи, иккиламчи коммутация занжирлари бўйича электромонтажчи, лифтлар ремонти бўйича слесарь-монтажчи (мамлакатимиз ва чет эл ускуналари бўйича), **контроль-ўлчов приборлари ва автоматика ремонти бўйича слесарь, киномеханик** (фильмларни текширувчи ишини бажариш қобилияти билан), **радио-телевизион аппаратураларга хизмат кўрсатиш бўйича радиотелемеханик.**

Ўқиш муддати — 1—2—3 йил. Ўқиш вақти меҳнат стажига қўшилади.

8—10 синф ҳажмида маълумотли, 15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

8 синф ҳажмида маълумот билан ўқишга қабул қилинганлар 3 йил ўқийдилар ва тўлиқ ўрта маълумот ҳамда малака берилганлиги тўғрисида диплом оладилар. 3 маҳал овқат ва кийимбош билан таъминланадилар; 10 синф ҳажмида маълумотли ўқувчиларга ойига 30 сўмдан 76 сўмгача стипендия берилади.

Ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида ўқувчилар ишлаб топилган маошнинг 50 процентини оладилар.

Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилиб, электромонтажчи ихтисоси бўйича ўқишга кирган йигитлар учун ўқиш муддати қисқартирилган — 10 синф ҳажмида маълумот билан 4 ойгача, 8 синф ҳажмида маълумот билан — 10,5 ойгача.

МАШҒУЛОТЛАР — ГРУППАЛАР ТЎЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Билим юрти битирувчилари техникумлар ва олий ўқув юртларига ўқишга киришда имтиёзлардан фойдаланадилар. Билим юртини аъло баҳолар билан битирганларга корхоналарда мажбурий ишлаб беришдан озод этилган ҳолда, ўрта ва олий ўқув юртларида ўқишни давом эттириш учун йўлланма берилади.

Билим юртида яхши спорт базаси мавжуд, 14 секция ишлаб турибди. Техника ижодкорлиги, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари бор.

Аризалар соат 9.00 дан 16.30 гача қабул қилинади.
МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар лозим: маълумоти тўғрисида, таржимаи ҳоли, характеристика, билим юрти директори номига ариза, турар жойидан справка, ота-оналарининг иш жойидан справка, медицина справкаси, 6 дона фотосурат (3x4 см), туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (паспорт), ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисида гувоҳнома (паспорт).

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Фрунзе райони, Ивановолик тўқувчилар кўчаси, 8-уй (2, 3, 33, 34, 40, 45, 51, 57, 58, 70, 79-автобуслар; 2, 6, 13, 16-троллейбуслар: 4, 7, 9, 24, 28-трамвайларнинг «Тўқимачилик комбинати» бекати).

МАДАНИЯТ САРОЙЛАРИДА

ПЛАСТИЛИНДАН ЯРАТИЛГАН МАНЗАРАЛАР

Пойтахтимиздаги самолётсозлар маданият саройида «Моҳир қўллар» кўрик-конкурси бўлиб ўтди. Конкурсда ишчи ва хизматчиларнинг 60 дан зиёд ўғил-қизлари иштирок этди. Айниқса, болаларнинг табиат манзаралари тасвирланган пластилиндан ясалган ишлари томошабинларни ўзига жалб қилди. Конкурс ниҳоясида ғолиблар аниқланиб, мақтов ёрлиқлари билан мукофотландилар. Жумладан, М. Андреева, Н. Тоғаев, А. Василенколарнинг «Ўрмонда», «Саҳрои Кабирда», «Биз — посбонлармиз» сингари ишлари кўпчиликка манзур бўлди.

— В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчи-хизматчиларининг каникул кунларида лагерга бормай уйда дам олаётган фарзандларининг бўш вақтларини мароқли ва мазмунли ўтказишлари учун бир қанча тадбирлар кўзда тутилган, — дейди маданият саройнинг методист-ташкилотчиси Д. Садриева. — Жумладан, асфальтга расм чизиш конкурси, «Кўча байрами» концерт программаларида болалар актив қатнашаяптилар. Дам олиш кунлари «Болалар кафеси» ишламоқда. Шу куни турли мавзуларда конкурслар, савол-жавоб викториналари, дискотекалар уюштирилмоқда. Шундан сўнг улар мультфильмлардан намуналар томоша қилмоқдалар.

Н. ТОЖИЕВА.

БУ САҲИФАДА:
• Агитпоезд Узоқ Шарқда
• Ёшлар ижодидан
• Сабзавот таъминотидаги янгилик

ҲАВАС

ШИНГИЛ ҲИКОЯ

Ҳар галгидек шовқин-суронли тиқин автобусда тугмалар узилган, асаблар бузилган ҳолда уйга қайтяпмиз.

Автобус сўнгги бекатга яқинлашиб қолганда жойлар бўшаб, одамлар эркин нафас олишди.

Мен ҳам манзилим яқинлашиб, олдинги эшик томон ўтдим. «Икарус» энди ўрнидан қўзғолганда пастдан чинқирган ҳуштак овози ва болаларнинг қичқиргани эшитилди. Ҳайдовчи кескин тормоз бериб, эшикларни ланг очди. Ким чиқаркин, деган ҳаёлда пастга қарадим.

Орқадан ҳансираб чопиб келган ўн-ўн икки ёшлардаги ялангоёқ, яланг бош, майкачан бир бола ўзидан бўйчанроқ болага автобус ичини кўрсатиб қичқирди:

— Ана кўрдингми, қара, қара, сув қоғозни кўрдингми? Яп-янги!

Шарақ-шуруқ эшик ёпилиб, машина енгил ўрнидан қўзғолди. Жаҳли чиқиш ўрнига, юзида жилмайиш акс этган ҳайдовчига ажабланиб қарадим. Унинг менга қараб ғалати жилмайишидан яна ҳайратга тушдим.

— Ўзи нима бўлди? — сўрадим ундан.

Шофёр салонга имо қилди. Ўтирғичлар салафан қоғозларга ўралган эди.

— Машина янги-да, шунга суюнишяпти болалар.

Шундагина машинадан тушаётиб, ҳақиқатан ҳам унинг ян-янгилигини кўрдим. Буни унга чиққандаёқ, димоғингга гуп этиб машина ҳиди урилган заҳоти сезиш мумкин эди. Лекин мен бунга эътибор бермадим, ўртоғига мақтаниб, кўз-кўз қилаётган бола кўзларидаги қувончни ҳам вақтида илғай олмадим. Нега?

Нега? Биз катталарнинг кўзи яхшидан кўра кўпроқ ёмонга тушади? Нега қувонишдан кечикиб юрамизда, асабийлашишга ҳамиша шай бўлиб турамиз.

Янги машина орқасидан чангга буланиб чопаётган болаларга ҳавасим келди.

М. МИРЗАРАҲИМОВ.

904-СЧЁТГА

ОТАХОНЛАР ҲИММАТИ

Оққўрғон маҳалласида яшаётган уч-тўрт нафар кекса отахонлар йиғилишиб давра суҳбатини олишиб ўтиришарди. Шунда Сайдрасул-ота Нўъмонов бир таклифни ўртага ташлаб қолди. Хабарларинг бор, Чернобиллик ҳамюртларимизга ёрдам бериш учун бутун юртимиз оёққа туряпти. Агар рози бўлсаларингиз ҳар ким қурби етганча дегандек, биз ҳам ёрдам кўрсатсак.

Бу таклиф ўтирганларнинг дилидаги айни муддаоси бўлди. Маҳалла активларидан Саидғаффор Жабборов, пенсионер отахонлардан Эргаш Муҳамедов, Тўлқин Дўстмуҳамедов, Нишонбой Раҳимовлар ташаббуси билан ҳаш-паш дегунча 858 сўм пул йиғилди. Отахонлар ҳиммати билан тўпланган бу пул ўша куниёқ 904-счётга ўтказилди.

А. ҚАМБАРОВ,
Оққўрғон маҳалла комитети раисининг муовини.

ХОНАДОН ЭГАСИ—ҚЎЛИГУЛ УСТА

Агарда хонадон эгаси қўлигул киши бўлса арралаш, кавшарлаш, йўниш, мих қоқиш ишларини бўш вақтида завқ билан бажаради.

«ТАШХОЗТОРГ» магазинлари

слесарлик ишларида қўл келадиган асбобларни харидорлар диққатига ҳавола қилади.

Магазинларда қайроқ тошлар (гардишли, тўрт бурчакли), болғалар, девор тешадиган сумбалар, кернлар, гайка ключлари, парма, кумқоғоз, арралаш, пайвандлаш лампаси, слесарлик қисқичлари сотилмоқда.

«УЗХОЗТОРГ»НИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАРАРО БАЗАСИ.
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

▲ Янгийўл районидаги Усмон Юсупов номли агросаноат ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Меҳнат-роҳат» пионерлар лагерида Тошкент шаҳри кўпгина мактабларининг ўқувчилари ҳам дам олиб, ҳам ишда чиниқмоқдалар. Суратда: Октябрь райони мактабларидан дам олишга борган болалар бирлашманинг мева боғида.

Р. Альбеков фотоси.

СПОРТ

ҲИСОБ ТЕНГЛАШДИ

● ЛОНДОНДА шахмат бўйича жаҳон чемпиони унвони учун Гарри Каспаров ва Анатолий Карпов ўртасида ўтказилаётган мусобақанинг бешинчи партияси 31 юришдан сўнг даъвогар ғалабаси билан якунланди. Шундай қилиб ҳисоб 2,5:2,5 бўлди.

Мусобақа низомига кўра бугун олтинчи партия ўйналиши керак.

ТЕННИСЧИЛАРИМИЗ ФИНАЛДА

● СССР халқлари ёзги IX спартакиадаси программаси асосида Москвада ўтаётган мусобақаларда республикамиз вакиллари муваффақиятли қатнашмоқдалар. Саралаш турнирининг охирги кунида аёллар командамиз Латвия вакилларини 4:0, эркаклар командамиз эса Ленинград теннисчиларини 3:1 ҳисобида мағлубиятга учратдилар.

Эркаклар ва аёллар командамиз финал саккизликда қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритишди.

ЧЕМПИОНАТ ТУГАДИ

◆ ХАЛҚАРО шашка бўйича республика олий лига чемпионатида жами 16 шашкачи иштирок этди. Спорт мастери В. Христенков 15 имкониятдан 11,5 очко тўплаб республика чемпиони бўлди. С. Давидов иккинчи, А. Честков учинчи ўринни олди.

ОБЛАСТИМИЗ ФУТБОЛЧИЛАРИ БИРИНЧИ

◆ ЎСМИРЛАР ўртасида республика чемпионатида Бухоро области вакилларидан ташқари барча областлар ва Қорақалпоғистон Автоном Республикаси командалари қатнашди. Андижонда ўтган биринчиликда Тошкент области футболчилари муваффақиятли қатнашиб, биринчи ўринни эгаллашди. Фарғоналиклар иккинчи, майдон эгалари учинчи, Тошкент шаҳри командаси тўртинчи бўлди.

ТУРНИР ҒОЛИБИ

◆ «Советский спорт» газетаси соврини учун бўлиб ўтган Бутуниттифоқ турнирида қатнашган тошкентлик С. Иваненко пистолетдан отиш бўйича биринчи ўринни эгаллаб, турнир ғолиби бўлди.

УЙ БЕКАЛАРИ, СИЗЛАР УЧУН

КЕЧКИ БОДРИНГ ТУЗЛАШ

Кечки бодринг агротехника тадбирларига қатъий амал қилинган ҳолда ўстирила бошлагандан сўнг тахминан 48-50 кунда бодрингни узишга киришиш мумкин. Даставвал ҳосилни ҳар икки-уч кунда, кейинчалик эса кунора ёки ҳар куни йиғиштириб олиш даркор. Бодрингларни сарғайиб қолишига йўл қўймаслик зарур. Одатда янги узилган бодрингни узоқ вақт сақлаб бўлмайди. Шу боисдан ҳосилнинг бир қисми қуйидагича қайта ишланади.

Бодринг тузлаш — сабзавотчиликда қайта ишлаш ва сақлашнинг энг кўп тарқалган анъанавий усулидир. Тузлаш учун саралаган, бир текис бодринглар танланади, қингир-қийшиқ ва шикастланган бодринглар ажратиб ташланади. Бодринг ҳажми 10 литрдан 100 литргача бўлган ёғоч бочкаларда тузланади. Тузлаш учун ҳар қандай ҳажмдаги шиша идишлардан, агар сақлаш унчалик узоқ давом этмаса эмалланган идишлардан ҳам фойдаланиш мумкин.

Бодринг қуйидаги тарзда тузланади: сараланган бодринглар совуқ сув билан ювилади. Намокоп ҳамда хушбўй кўкатлар тайёрланади ва уларнинг ҳаммаси бочкага жойланади. Шундан кейин бижғиш ва сақлаш режимини кузатиб бориладн. Намокоп бочкага солишдан бир сутка олдин тайёрланади. Бунинг учун бодрингларнинг катта-кичиклигига қараб, 10 литр сувда 500—900 грамм туз эритилади. Кичик бодрингларни тузлашда 5—6 процентли, йирик бодрингларни тузлашда эса 7—9 процентли намокопдан фойдаланилади. Намокоп билан бир пайтда укроп, саримсоқ пиёз ва қалампирдан аралашма тайёрланади. 100 килограмм бодринг учун 50 грамм аччиқ қалампир, 500 грамм хрен, 3 килограмм укроп, 300 грамм саримсоқ пиёз, 300 грамм қора смородинанинг янги узилган барги, 300 грамм сельдерей, эстрагон ва бошқа хушбўй кўкатлар зарур. Бу аралашманинг миқдори жами бодрингнинг 5 процентидан ошмаслиги керак.

Орадан бир-икки сутка ўтгач, бижғиш жараёни бошланади ва 0,3—0,4 процентгача сут кислотаси тўпланади. Шундан сўнг бочкага намокопнинг ҳаммаси қуйилади ва идишнинг оғзи маҳкам беркитилиб, сақлаш учун салқин жойга қўйилади.

А. УМАРОВ,
қишлоқ хўжалик фанлари кандидати, доцент.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 8/VIII да **Юлдузли тунлар**, 9/VIII да **Зебуннисо**.

Тошкент шаҳар, Октябрь район Озиқ-овқат савдо ташкилоти коллективи ва партия ташкилоти директорнинг кадрлар бўйича ўринбосари Т. Ю. Юсуповга акаси **Каримбек ЮСУПОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/«Ташкентская правда»/
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750, БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325556; қишлоқ хўжалиги — 325647; пропаганда — 337010, 325749; совет қурилиши — 325733; маданият — 325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; тунги навбатчи — 325553; эълонлар бўлими — 325727.

Р. 08917. Б. 1895. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12